

МАЛЕВИЧ: чорний квадрат генія

Казимир Малевич
1879-1935 гг.

Автопортрет, 1908 або 1910-1911

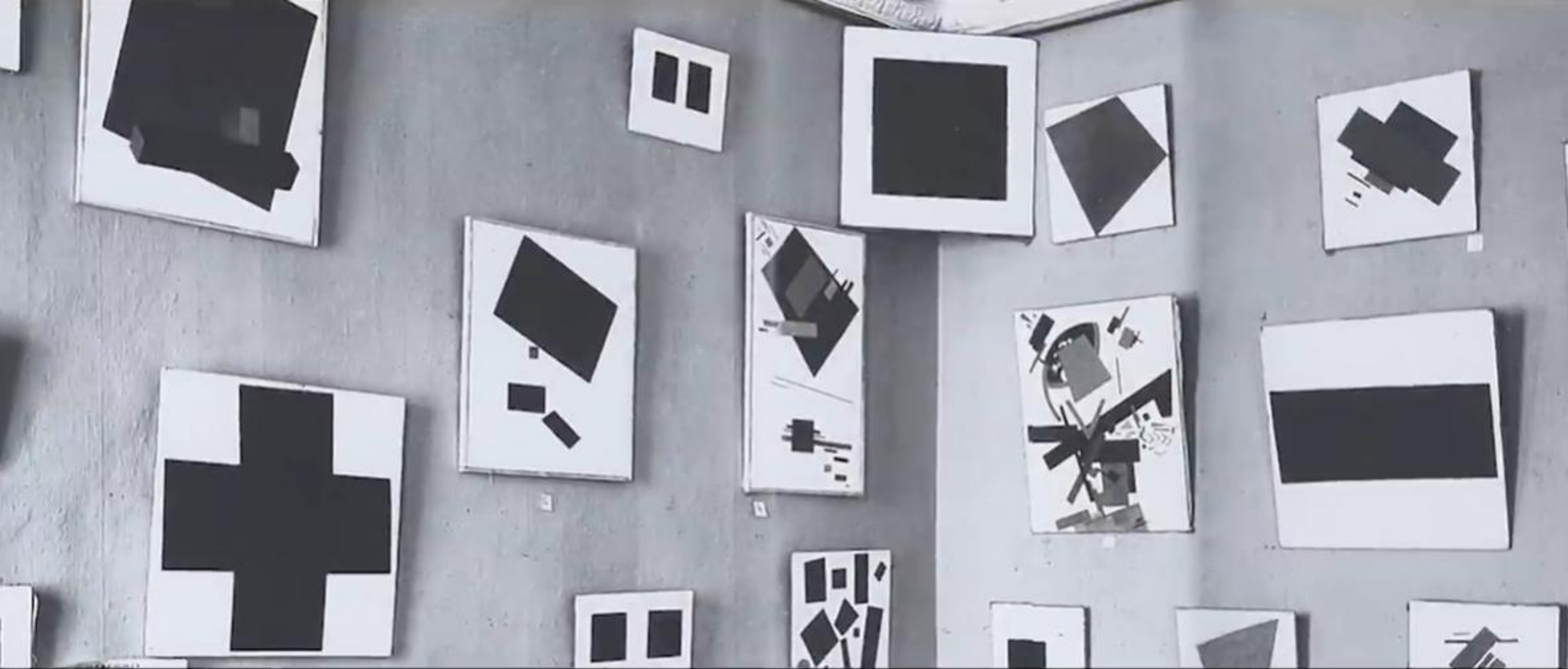
Супрематизм (від лат. *supremus* – найвищий) – напрям авангардного мистецтва, безпредметність, абстрактний геометризм, що виник на початку ХХ століття.

Чорний квадрат називають «іконою» абстрактного мистецтва

Супрематизм активно розвивався в українських мистецьких осередках (зокрема в Києві та Харкові). Він вплинув на дизайн меблів, тканин, посуду та навіть на архітектуру.

Казимир Малевич – супрематистські картини на футуристичній виставці картин **0,10**, Санкт-Петербург 1915 рік

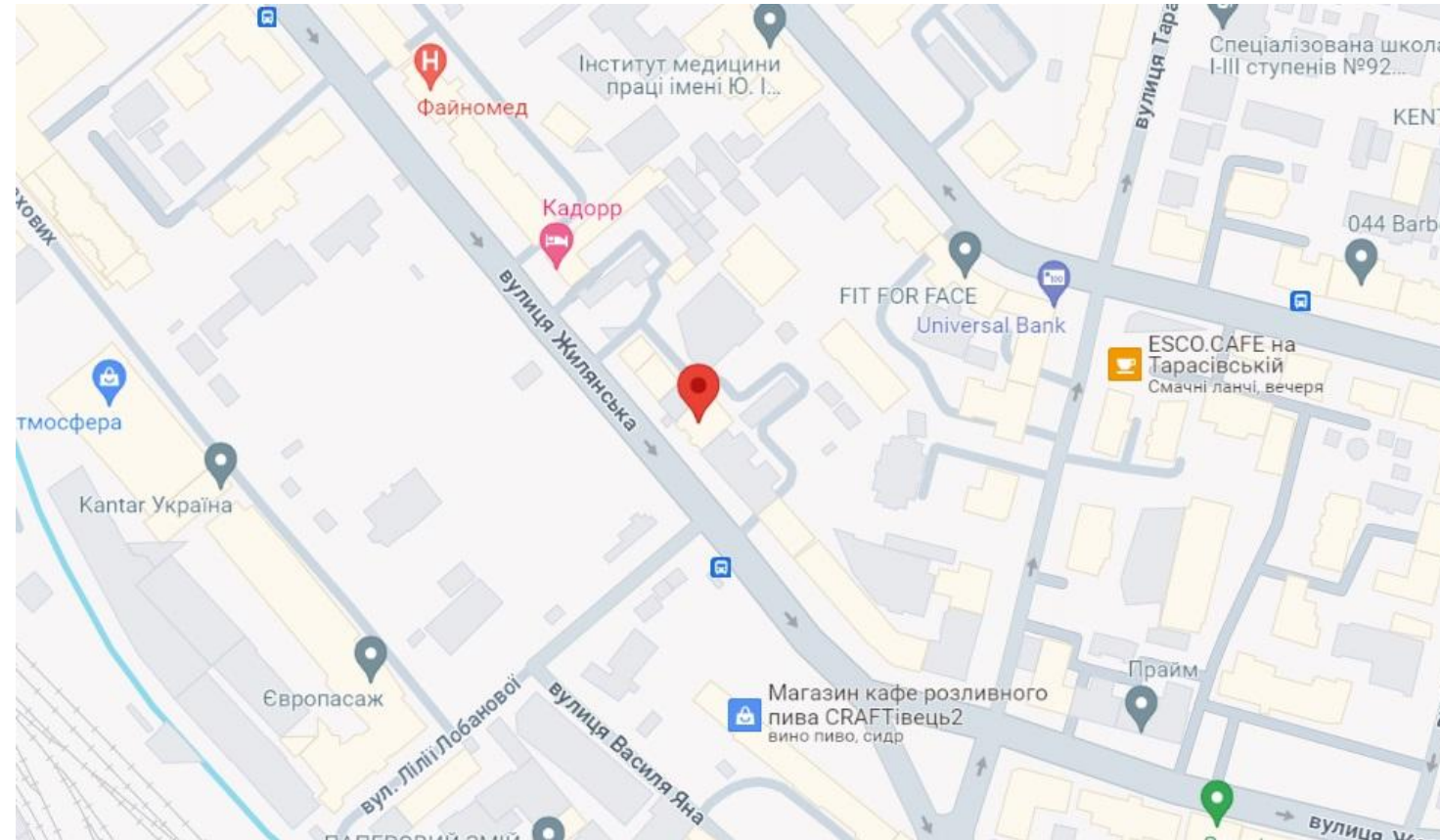
Супрематизм 65. 1915 р.

Акварель

Пархомівський художній музей
Луцьова П.Ф.

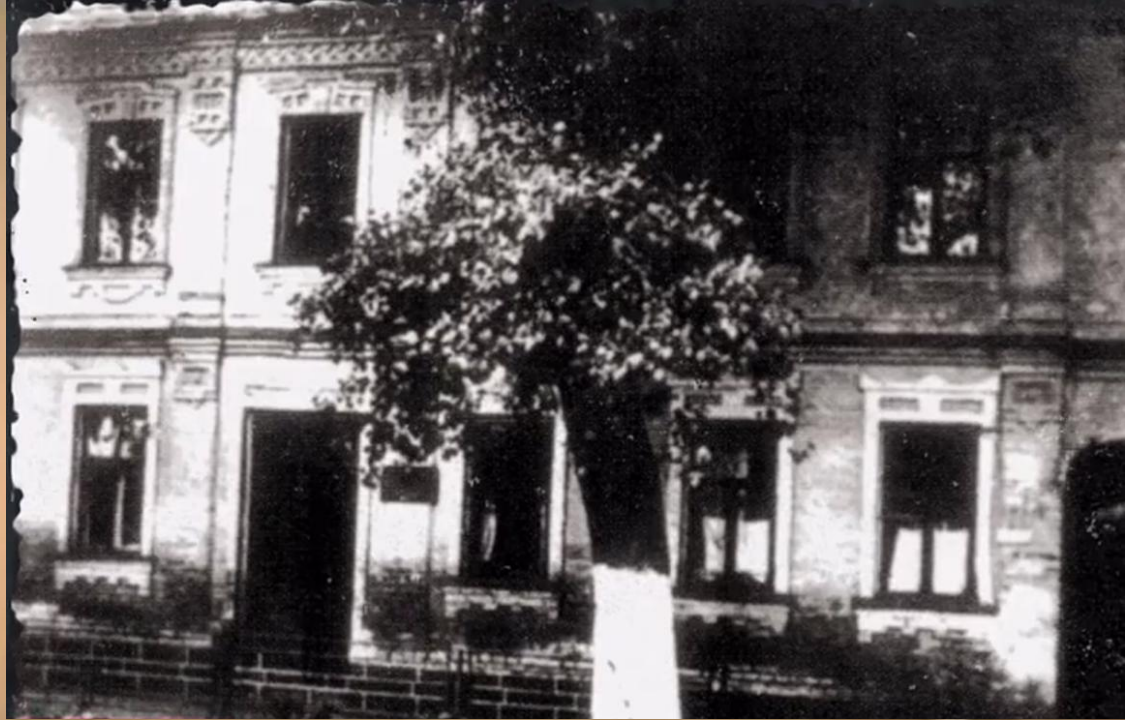
Сільський музей на Харківщині

Малевича можна сміливо назвати «корінним киянином»

Приблизне місце, де був розташований маєток Марії Оржеховської, де народився Казимир Малевич 23 лютого 1879 року.

Родина Малевичів мала українське, польське й білоруське походження.

Батько Казимира Малевича – Северин, поляк з Волині.

Мама – Людовіка, була українкою, але перед одруженням перейшла в католицизм, змінивши ім'я Людмила.

Батько Малевича – інженер, працює на цукроварнях по всій Україні.

Робота сезонна, родина часто приїжджає. До 18 років майбутній художник живе переважно в українських селах на Поділлі та Слобожанщині.

Пархомівський цукровий завод - підприємство харчової промисловості в селі Пархомівка Краснокутського району Харківської області України.

«Я вважав за краще вести дружбу з селянськими хлопцями, вважаючи їх завжди вільними, що живуть на волі полів, лісів, лук, з кіньми, баранами і свинями...»

К. Малевич

*«Село займалось мистецтвом,
але цього слова я тоді не знав.
Словом, воно робило такі речі,
які мені дуже подобались.»*

*У цих ось речах і крилася
таємниця моїх симпатій до
селян...»*

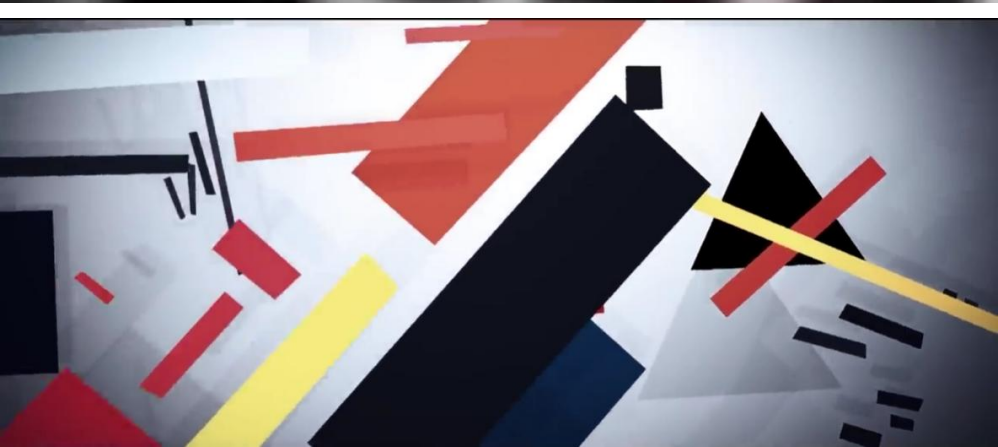
К. Малевич

Малевич з дитячих років повністю насичений українським середовищем: народне мистецтво, вишивка, розпис печей, витинанка, писанкарство, іконопис...

У своїх майбутніх супрематичних картинах Малевич, як і народні майстри, віддає перевагу безсюжетності. Розфарбовує простими кольорами.

Фото селянської хати. Україна
Початок ХХ ст.

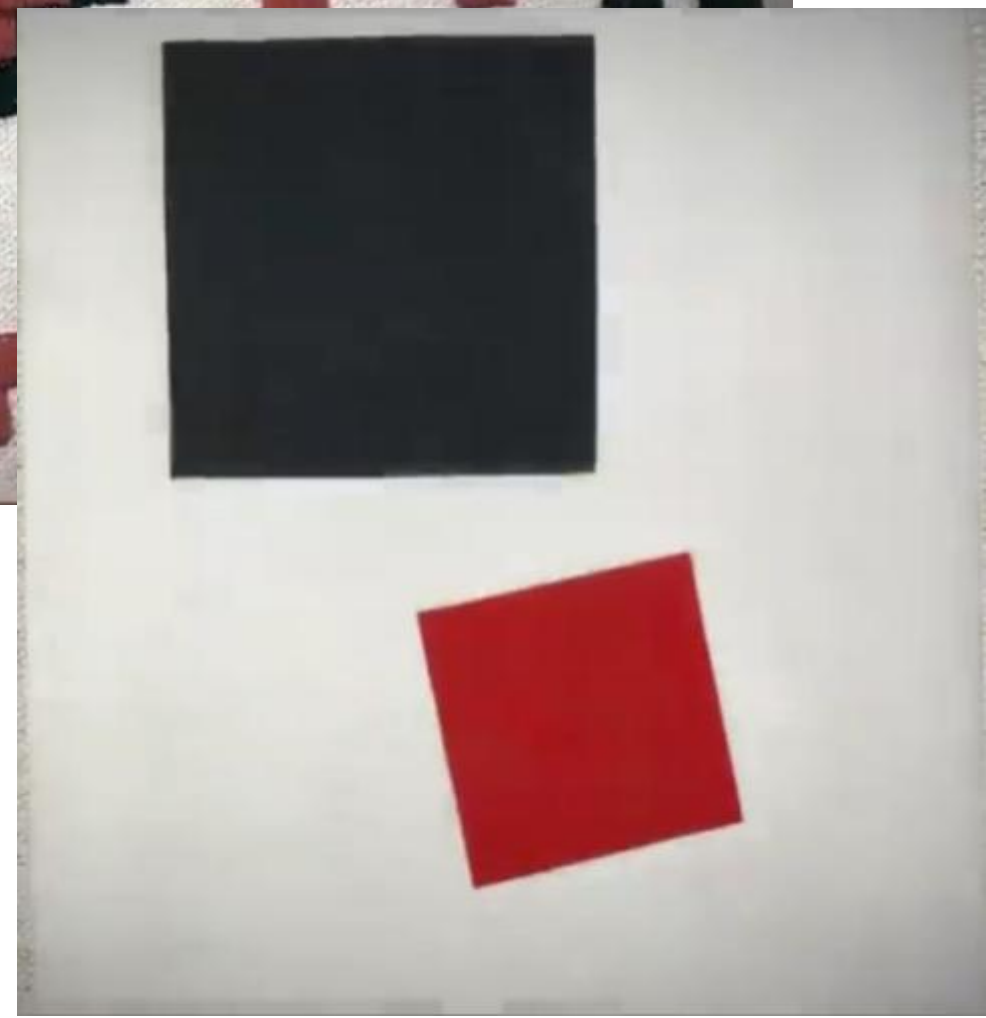
Використовує геометричні фігури

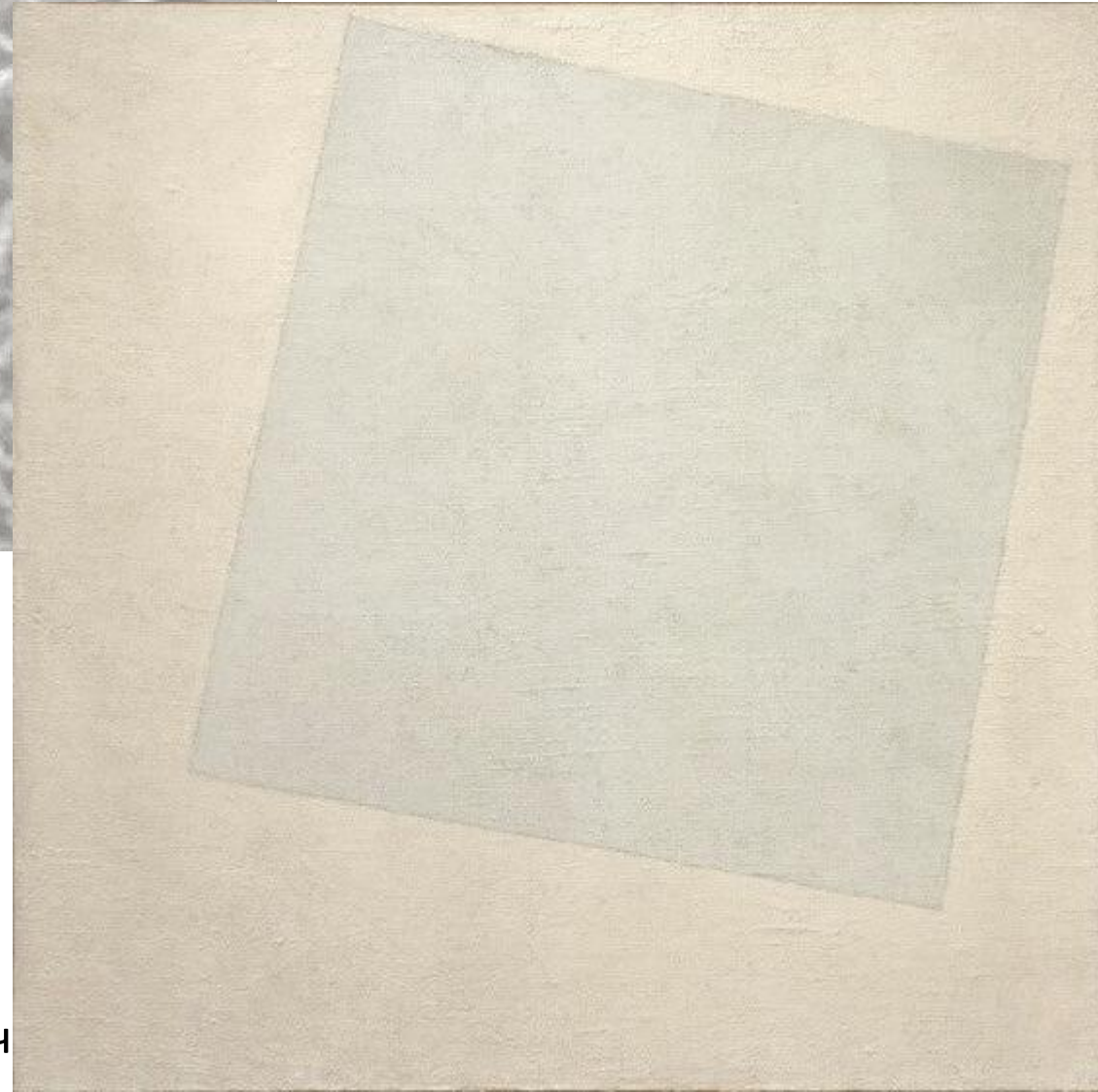
Чорний і червоний
квадрати. 1915 р.

К. Малевич

Решетилівська вишивка
або вишивка «білим по
білому»

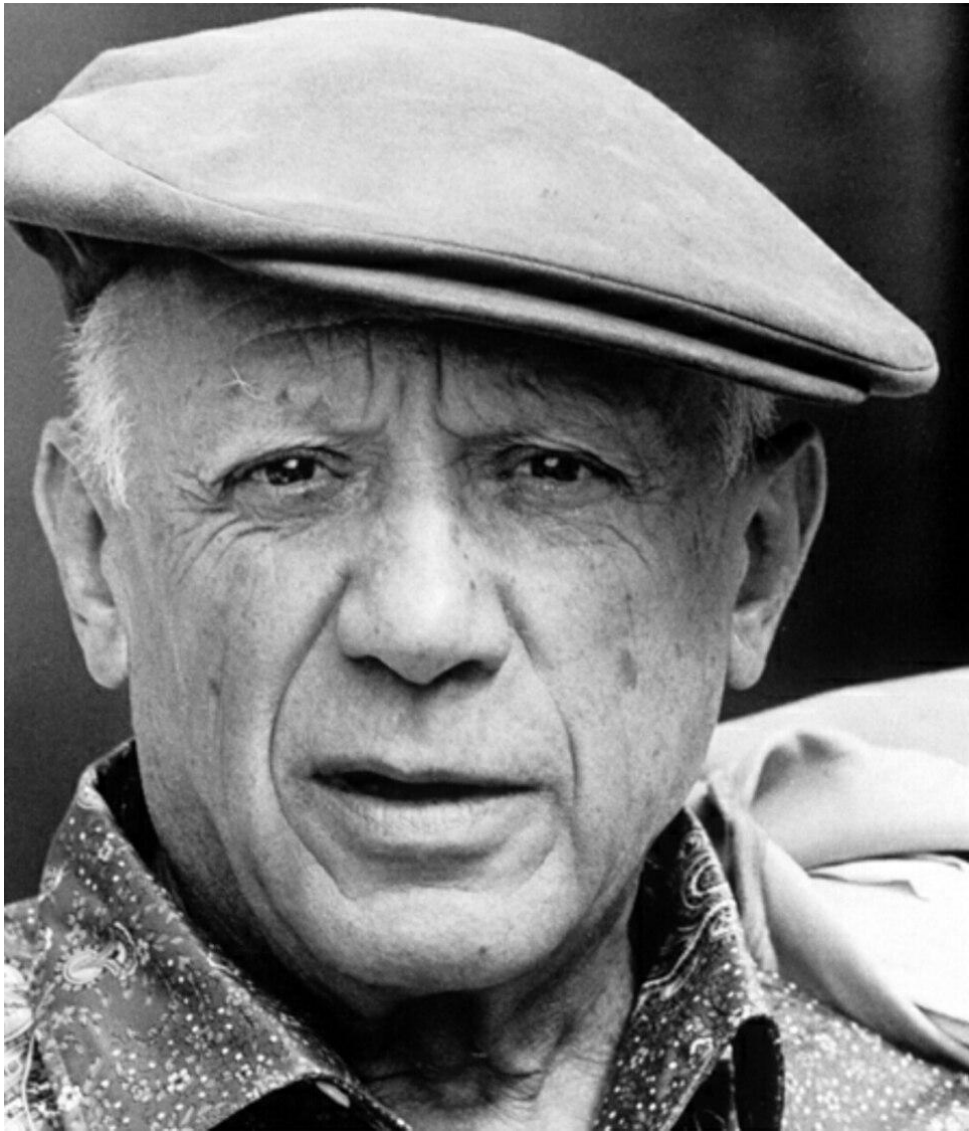
Картина «Білий квадрат на білому фоні».

*«Це знак чистоти людського творчого життя. –
говорив Малевич, – це досягнення живописного
абсолюту, а місія живопису на цьому закінчена».*

Білий квадрат на
білому фоні.

1918 р.

К. Малевич

Пабло Пікассо
(1881-1973 рр.)

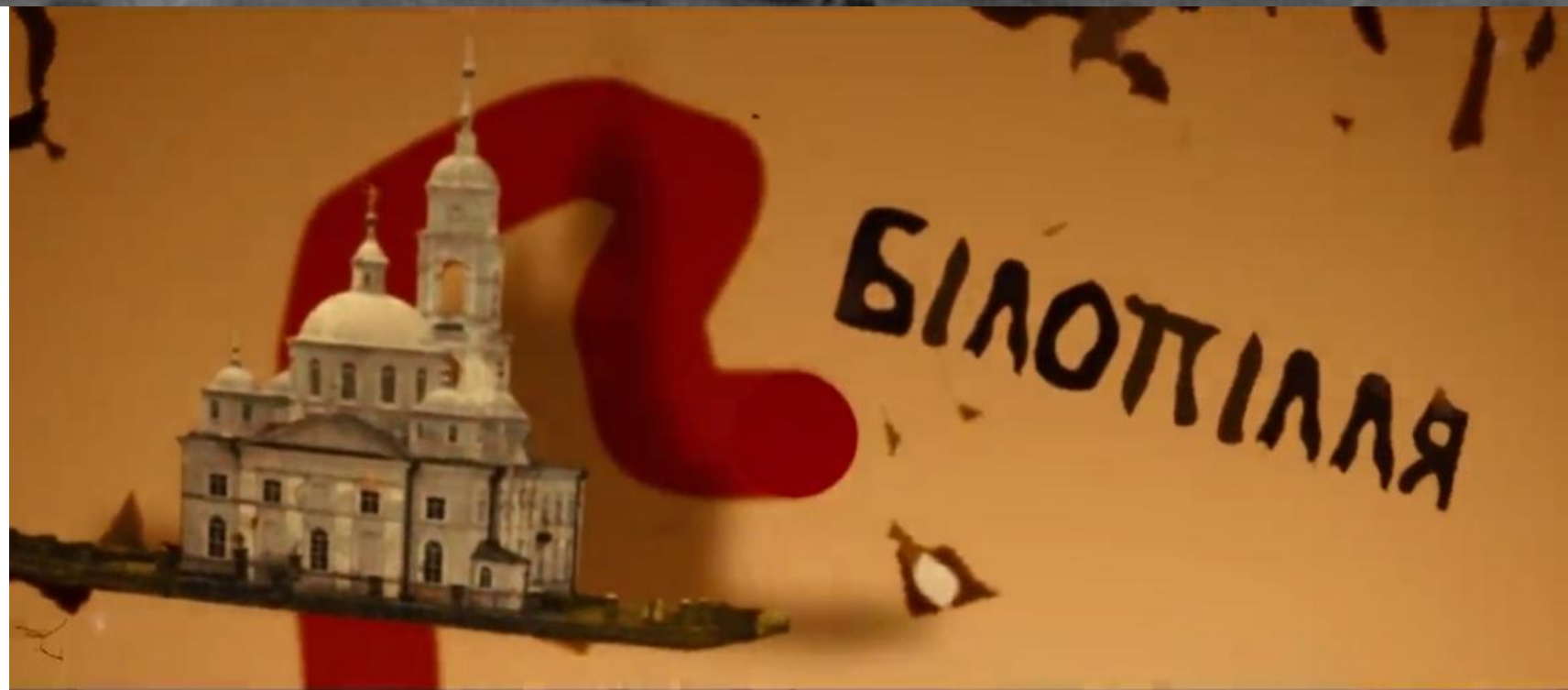

«Чорний квадрат на білому тлі» став частиною триптиха разом із роботами **«Чорний хрест»** і **«Чорне коло»**. 1915 р.

Вперше спостерігає
за роботою
професійних
художників.

У місцевому соборі
вони розписують
ікони.

Казимира, як найстаршого сина, батько часто бере з собою у справах до Києва.

«Неповторним залишався у моїй пам'яті Київ. Будинки, вимуровані з кольорової цегли, гориста місцевість, Дніпро, далекі обрії, пароплави. Усе його життя впливало на мене дедалі більше. Селянки човниками перепливали Дніпро, везли масло, молоко, сметану, заповнюючи береги і вулиці Києва, надаючи містові особливого колориту».

«Київ поволі ставав новим середовищем, яке впливало на мою свідомість і відкривало нове буття мистецтва»

Костел Св. Александра.

По фотографіи Лудшота и Лувевского.
Eglise catholique de St. Alexandre.

Костел Святого Олександра,
1911 рік

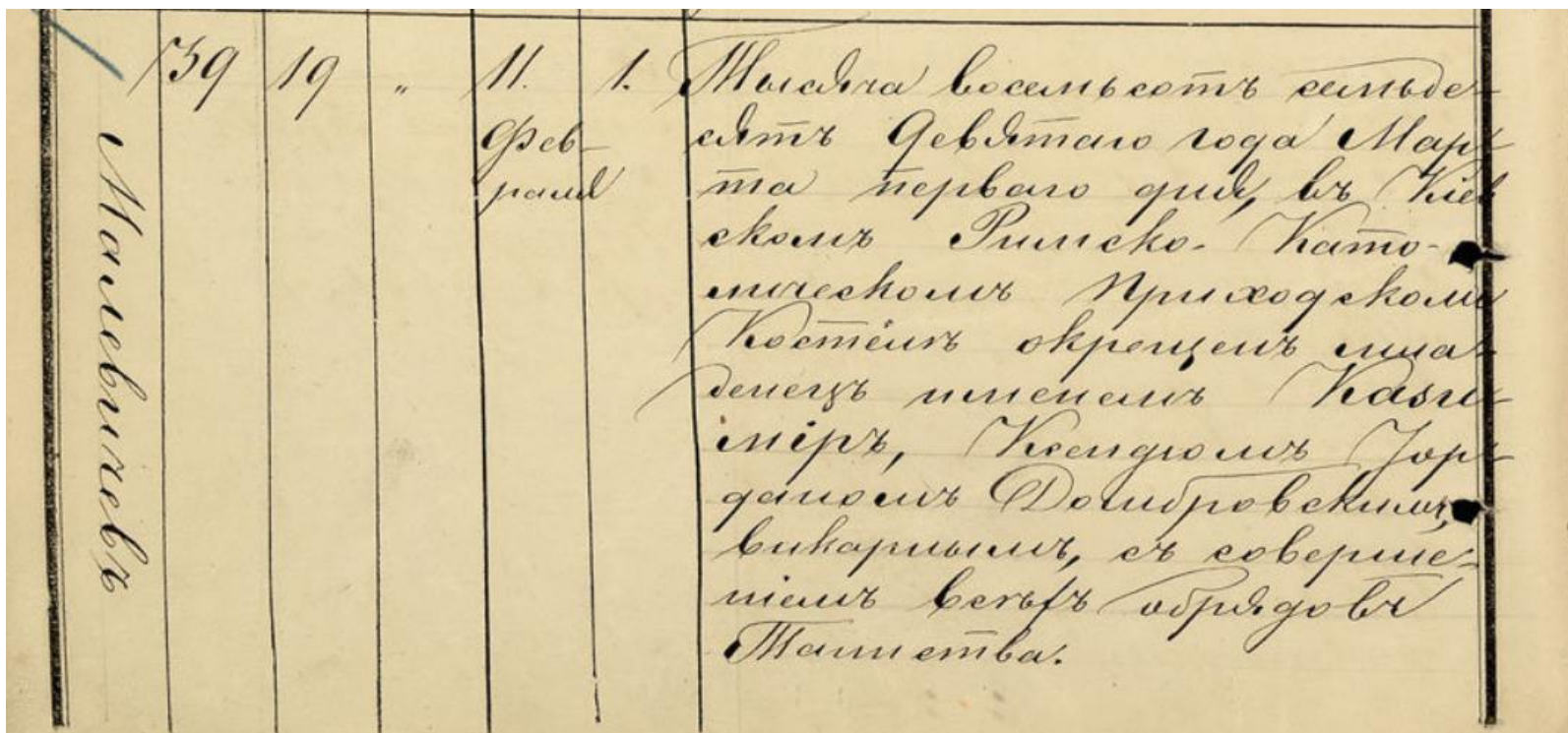
Саме у цьому київському католицькому костелі
Людовіка і Северин Малевичі хрестили свого сина
Казимира

Сучасний вигляд Церкви

Анджей Туровский
мистецтвознавець,
Польща

Православний містицизм — це внутрішня традиція православ'я, зосереджена на безпосередньому досвіді єднання з Богом.

Це шлях тиші, молитви і внутрішньої роботи, щоб відчутти Бога не тільки розумом, а й серцем.

Селянки у церкві.
1912 р.

К. Малевич

Голова з
православним
хрестом. 1930 р.

К. Малевич

Сумщина. Конотоп.

У 1895 році сім'я Малевичів переїжджає до Конотопа

Привѣтие пвезра с Английсѣй ж. д. делегациеи на ст. Конотоп.

«О, славне місто Конотоп! Воно всеньке лисніло від сала. На базарах і біля станцій довгими рядовицями сиділи за столиками тітки, котрі називалися сальницями, від них пахло часником. На столиках було навалено купи найрізноманітнішого сала, вудженого і невудженого, зі смачною шкіркою, лежали ковбаси, я ламав їх на шматки і їв, як їли на базарах люди. Я зростав серед цього українського сала і часнику в Конотопі».

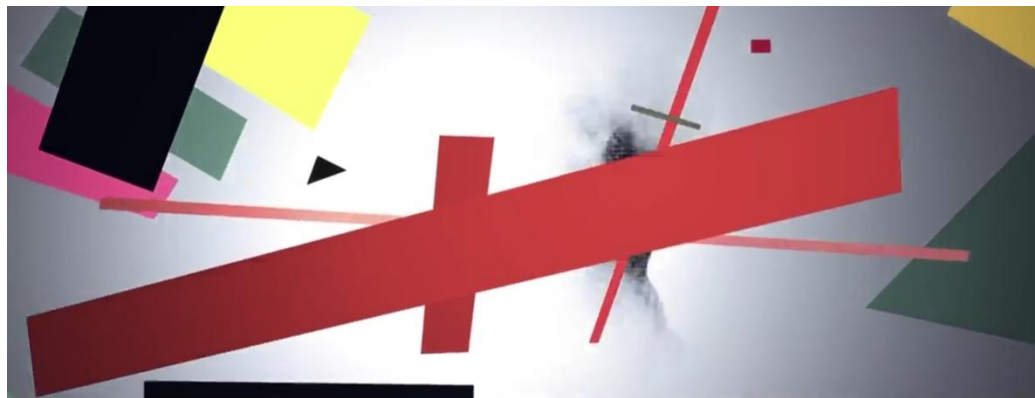

Малевич продав у Конотопі, свою першу картину «Місячна ніч»

«Конотопська
Джоконда», одна з
найбільше ранніх робіт
Малевича

Перший успіх, що змінив усе

Картини, що вразили: зустріч із
Пимоненком (1862-1912 рр.)

Куточок нашої рисувальної школи. 1885 р.

Рисувальна школа Мурашко
Київ, відкрита у 1876 р.

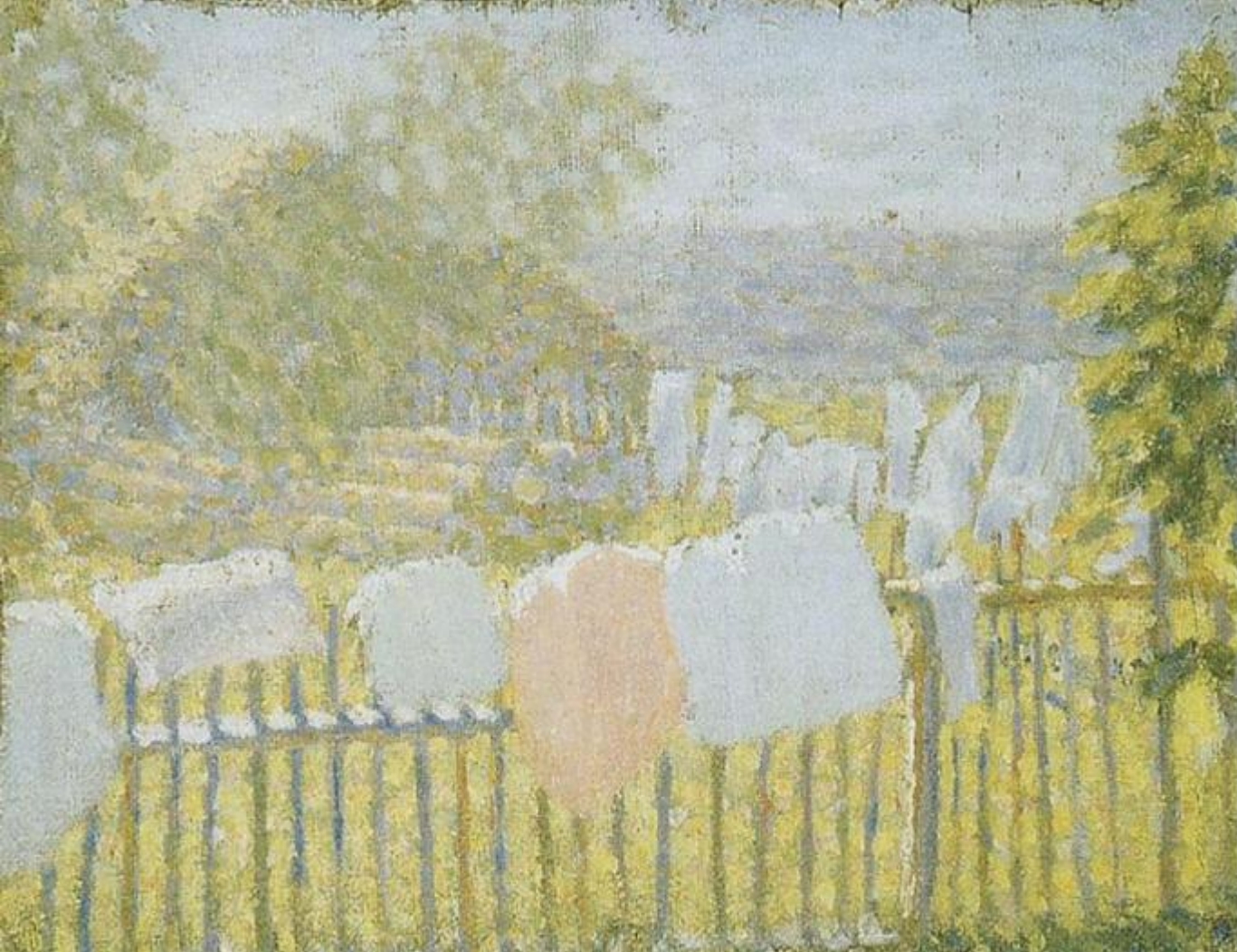

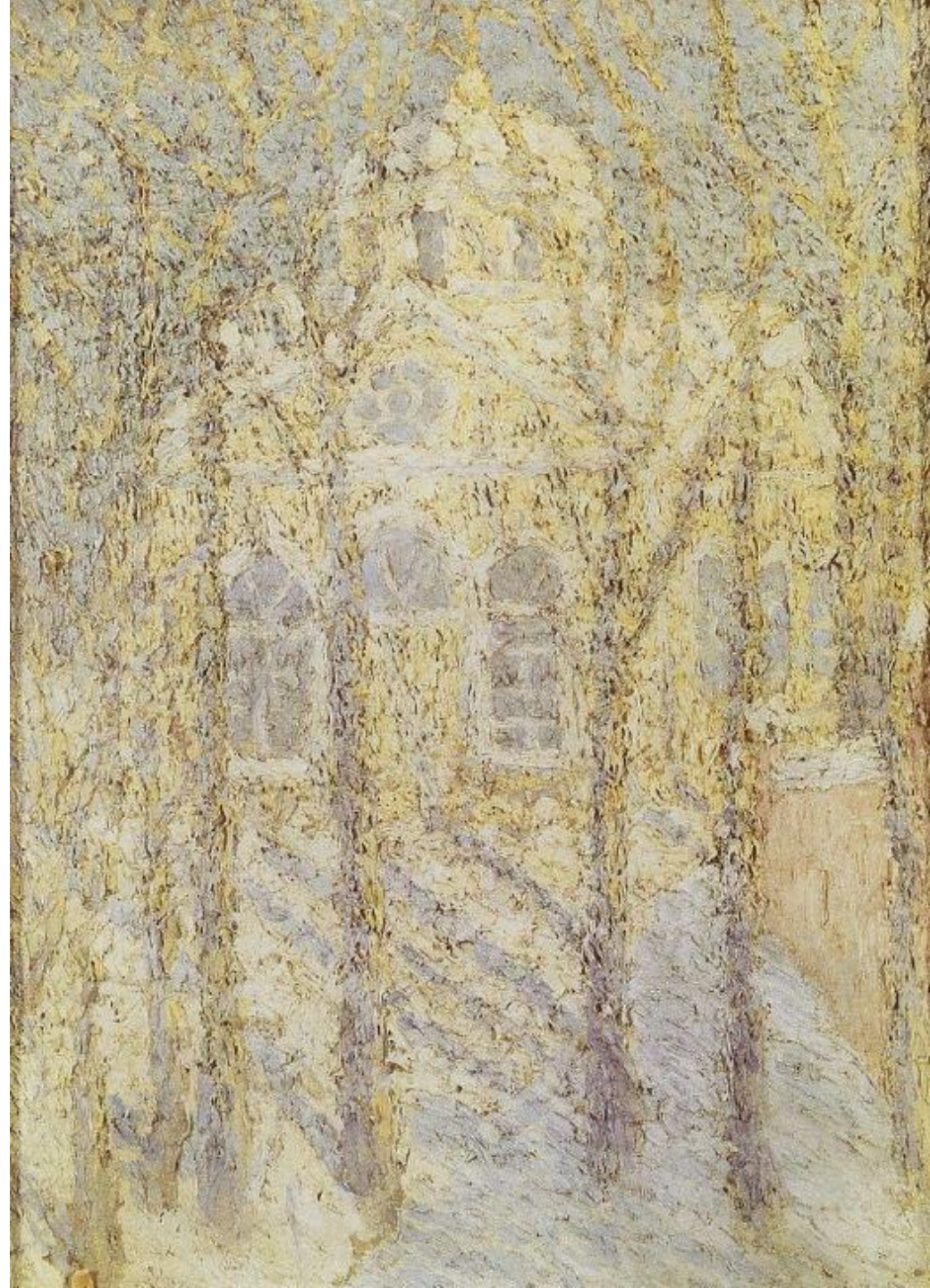
«Жінка, що читає»

1905-1906 рр.

К. Малевич

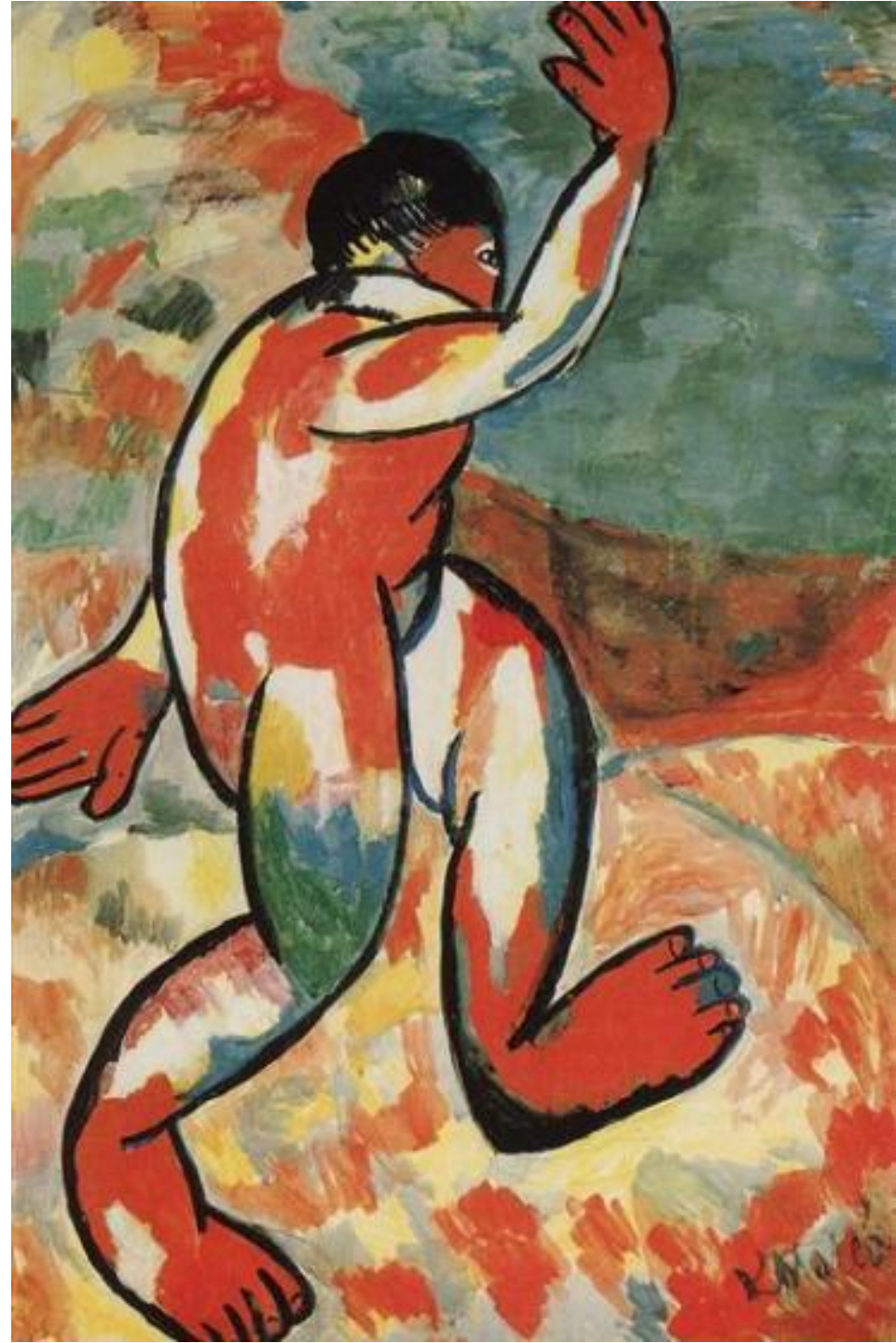
Спіндня білизна на паркані.
1903 р.

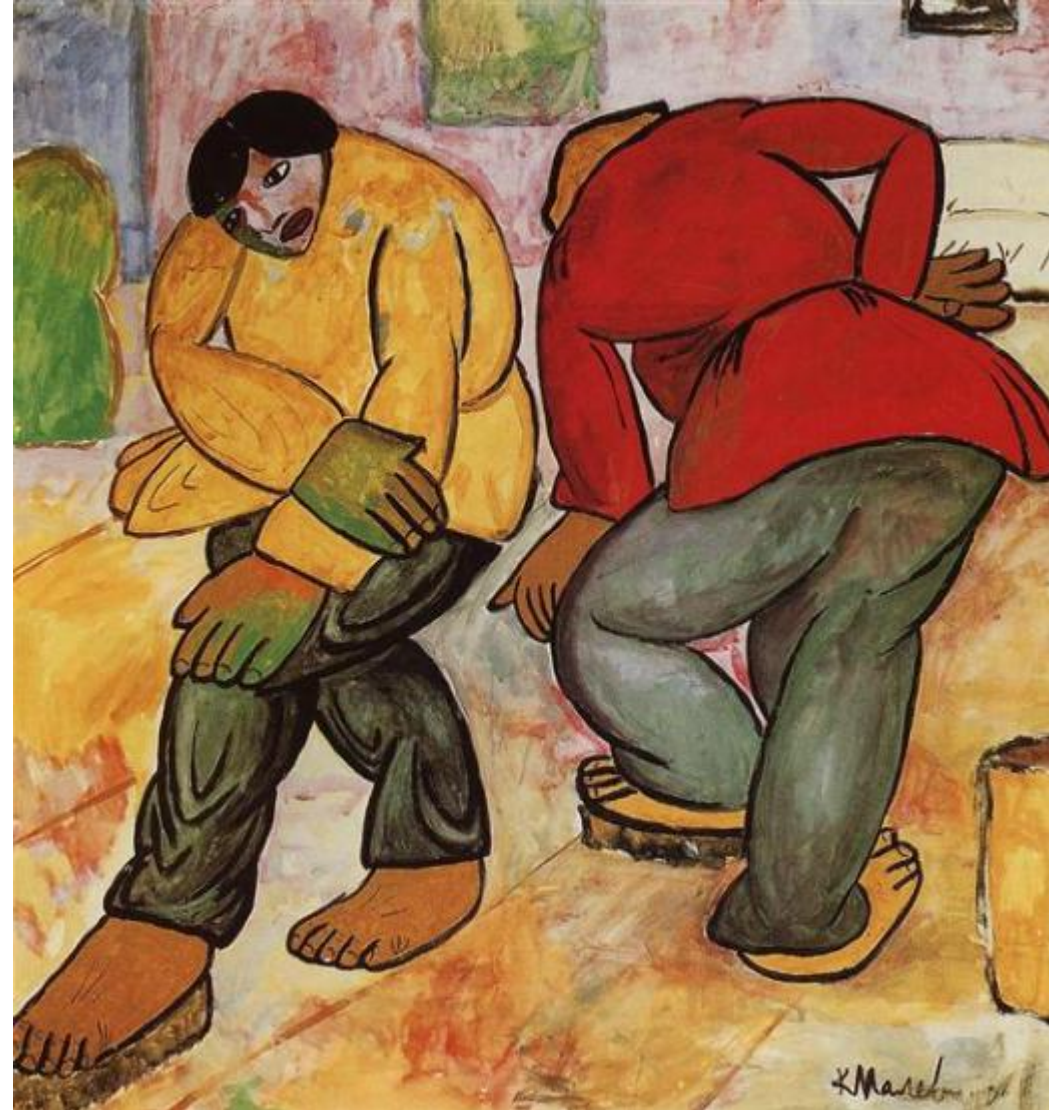
Церква. 1905 р.

Весілля. 1907 р.

Купальщик. 1911 р.

Полотери. 1912 р.

Селянка. 1912 р.

Точильщик ножів. 1912 р.

Композиція з Моною
Лізою. 1914 р.

Винайдення власного стилю

Новий етап життя Казимира Малевича

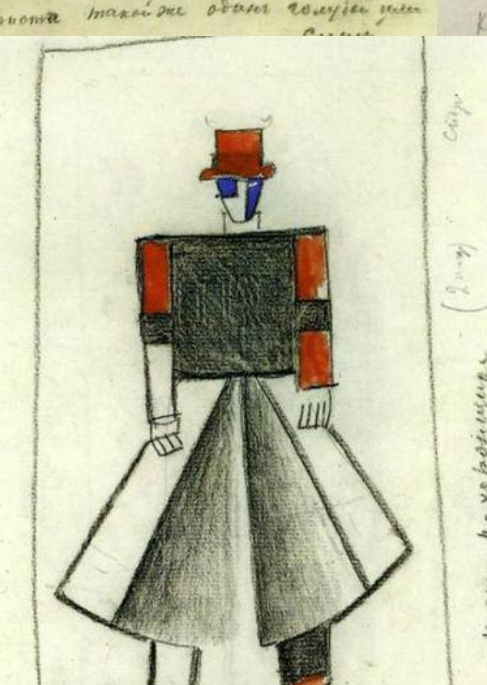
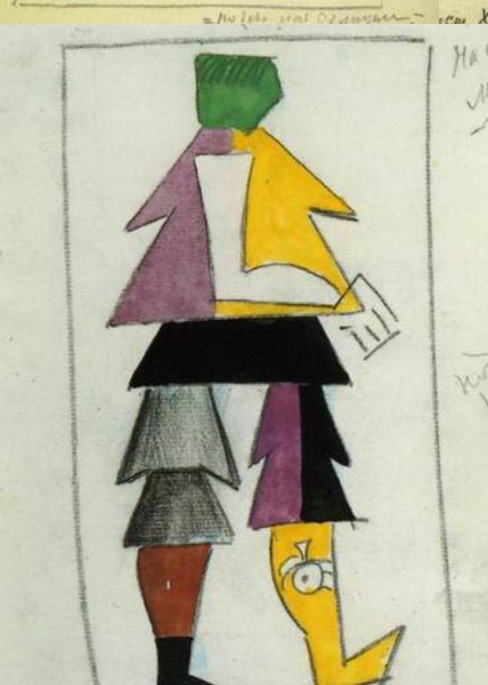
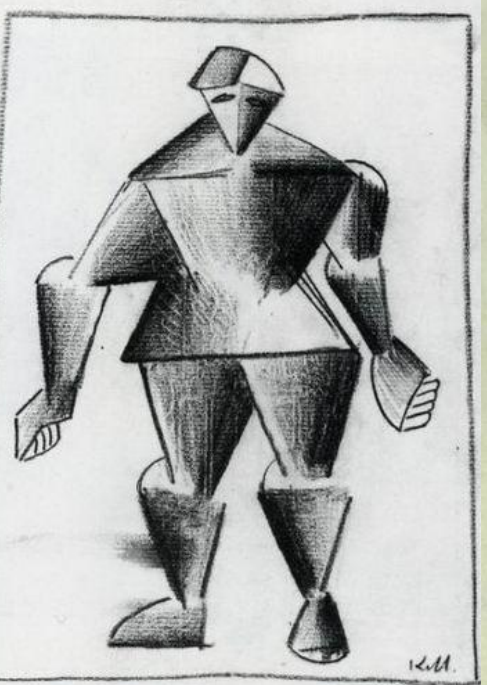
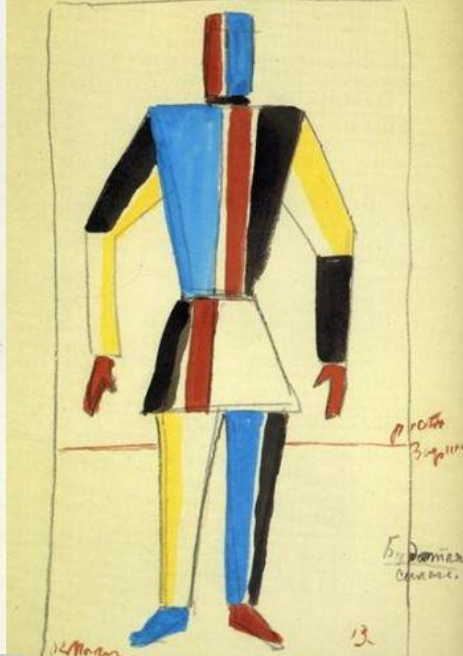
ПОБѢДА НАД СОЛНЦЕМ

опера А. Крученых музыка М. Матюшина

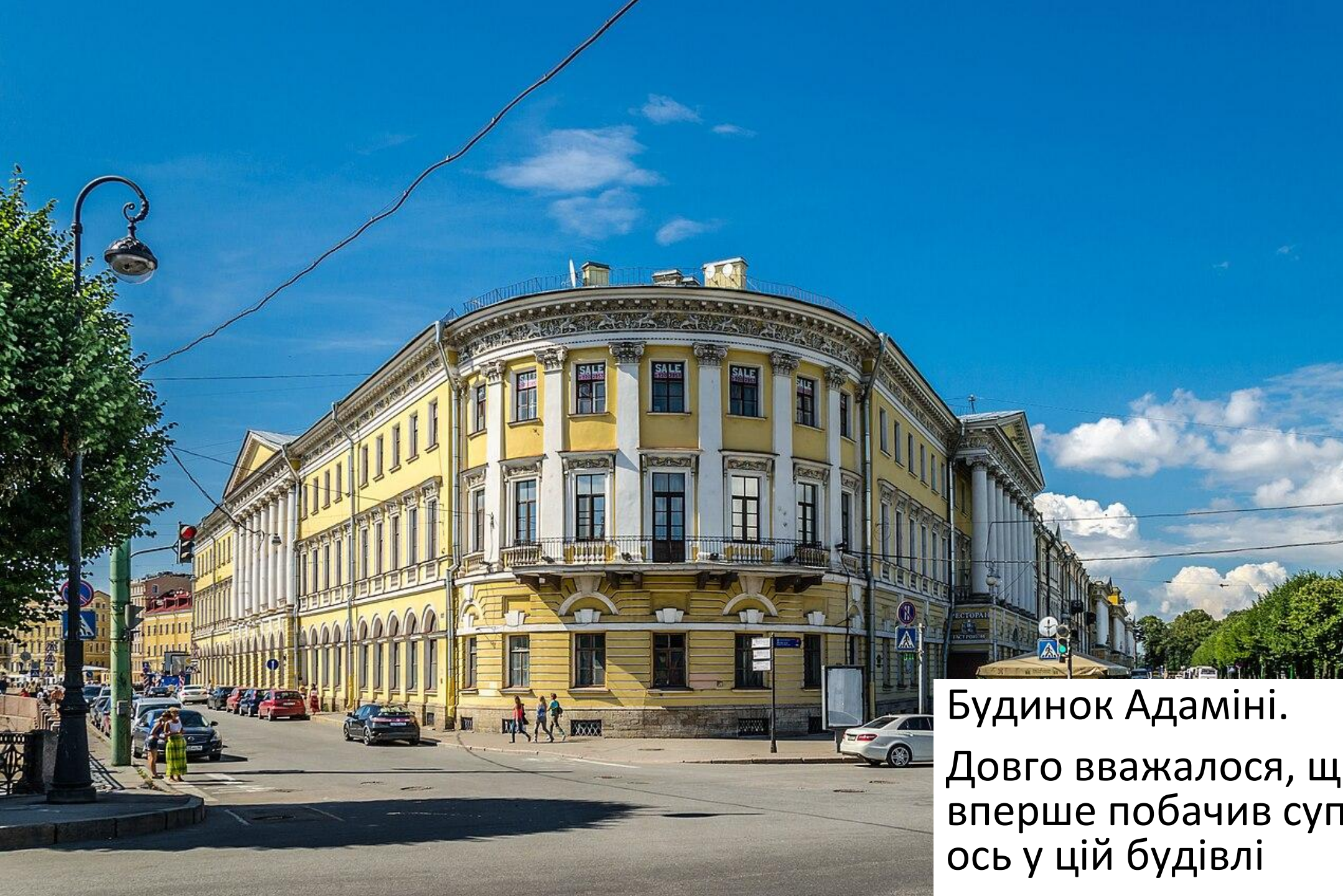
«Перемога над Сонцем» – це знакова футуристична опера 1913 року, що стала синтезом мистецтв: музики Михайла Матюшина, лібрето Олексія Кручених та декорацій Казимира Малевича.

Будущий человек

Космонавт

Будинок Адаміні.

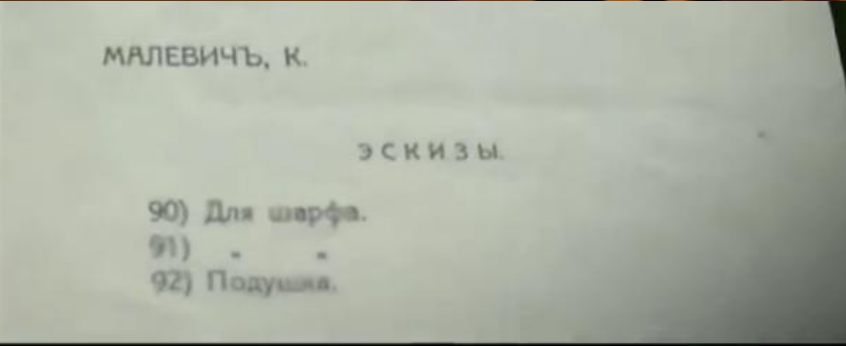
Довго вважалося, що світ
вперше побачив супрематизм
ось у цій будівлі

Остання футуристична
виставка картин **0,10**
Санкт-Петербург,
грудень 1915 р.

ГАЛЕРЕЯ ЛЕМЕРСЬЕ

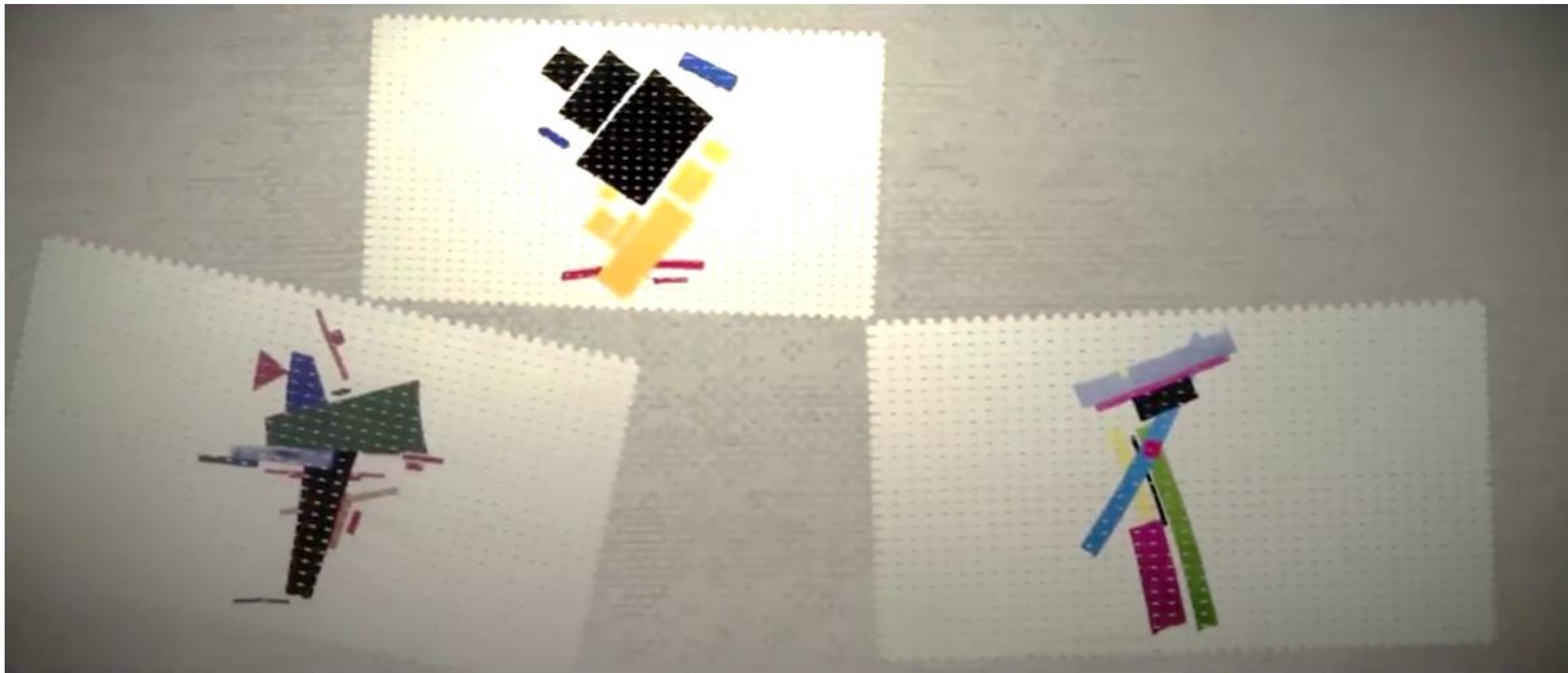
Малевич і українське декоративне мистецтво.
Москва. Листопад, 1915 р.

Подушка виконана за ескізом К. Малевича

Виставка «Сучасне декоративне мистецтво» в галереї Лемерсьє
Москва, листопад 1915 р.

Малевич і народне мистецтво: діалог традиції та авангарду

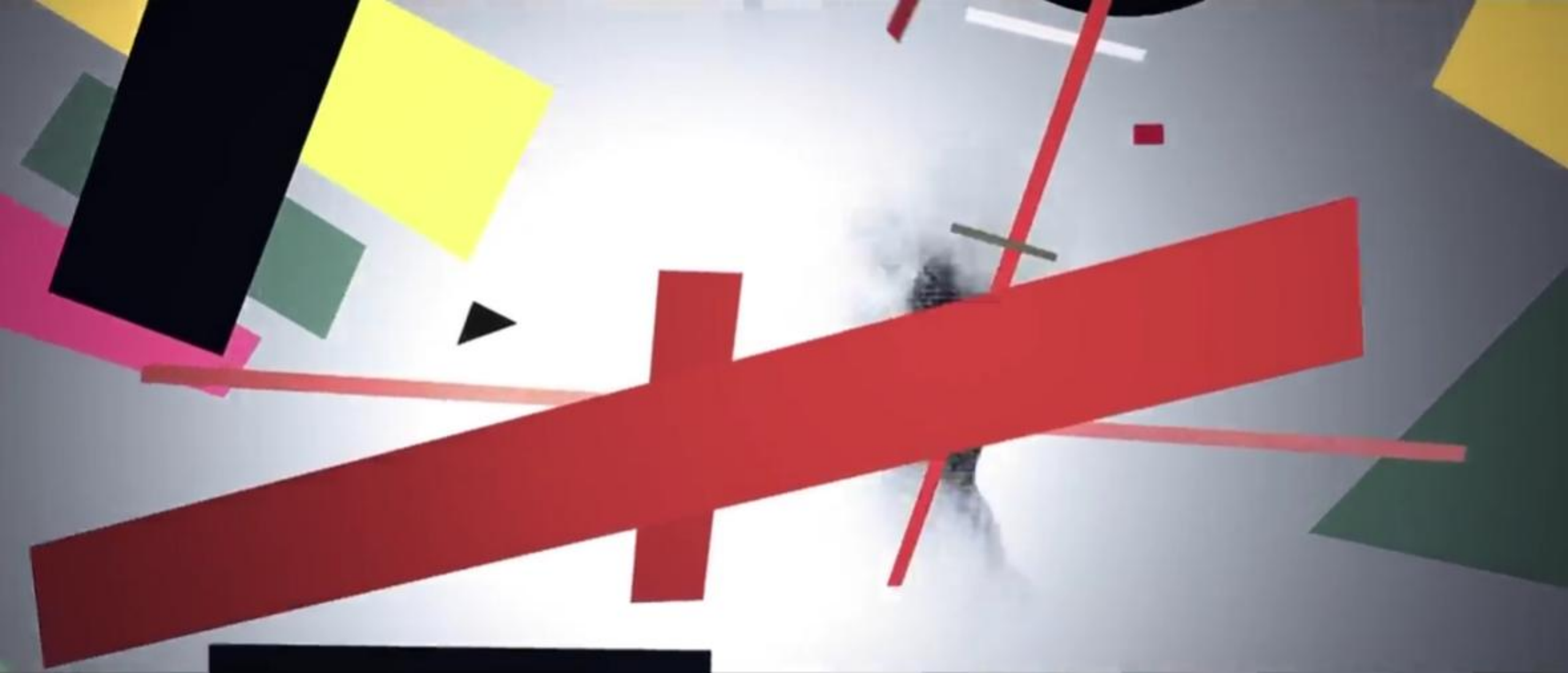
Малярські маси в русі.
1915 р.

К. Малевич

Супремус. Динамічний
супрематизм 38.
1916 р.

К. Малевич

Свобода як код української свідомості

Червоний квадрат.
Живописний реалізм
селянки в двох вимірах.
1915 р.

К. Малевич

Марк Шагал (1887-1985).
Білоруський та французький
художник, поет, сценограф

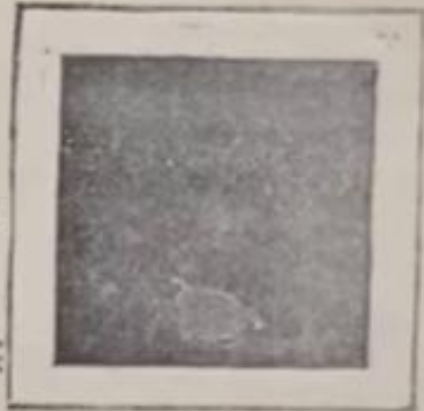
Вітебськ став «лабораторією» авангарду. Учні Малевича розписували фасади будинків, трамваї, створювали ескізи тканин та посуду в супрематичному стилі, перетворюючи міський простір на витвір мистецтва.

УНОМИС (Утверджувачі нового мистецтва) – авангардне художнє об'єднання, засноване Казимиром Малевичем 1920-го у Вітебську.
Стоять (зліва направо): Іван Червинко, Казимир Малевич, Єфим Рояк, Ганна Каган, Микола Суєтин, Лев Юдин, Євгенія Магарил. 1922. Вітебськ

«ИСПРОБОВАНИЕ СТАРОГО МИРА
ИСКУССТВ ДА БУДЕТ ВЫЧЕРЧЕНО НА
ВАШИХ ЛАДОНЯХ»

О НОВЫХ СИСТЕМАХ
В ИСКУССТВЕ

СТАТИИ И
СКОРОСТЬ

У
С
Т
А
Н
О
В
Л
Е
Н
И
Е
А

МАЛЕВИЧЪ

К. МАЛЕВИЧ

СУПРЕМАТИЗМ
34 РИСУНКА

УНОВИС
ВИТЕБСК 1920

©

Художника
КАЗИМИРА МАЛЕВИЧА.

От Сезанна до
Супрематизма.

КРИТИЧЕСКИЙ ОЧЕРК.

ИЗДАНИЕ
Отдела Изобразительных Искусств
НАРКОМПРОСА.

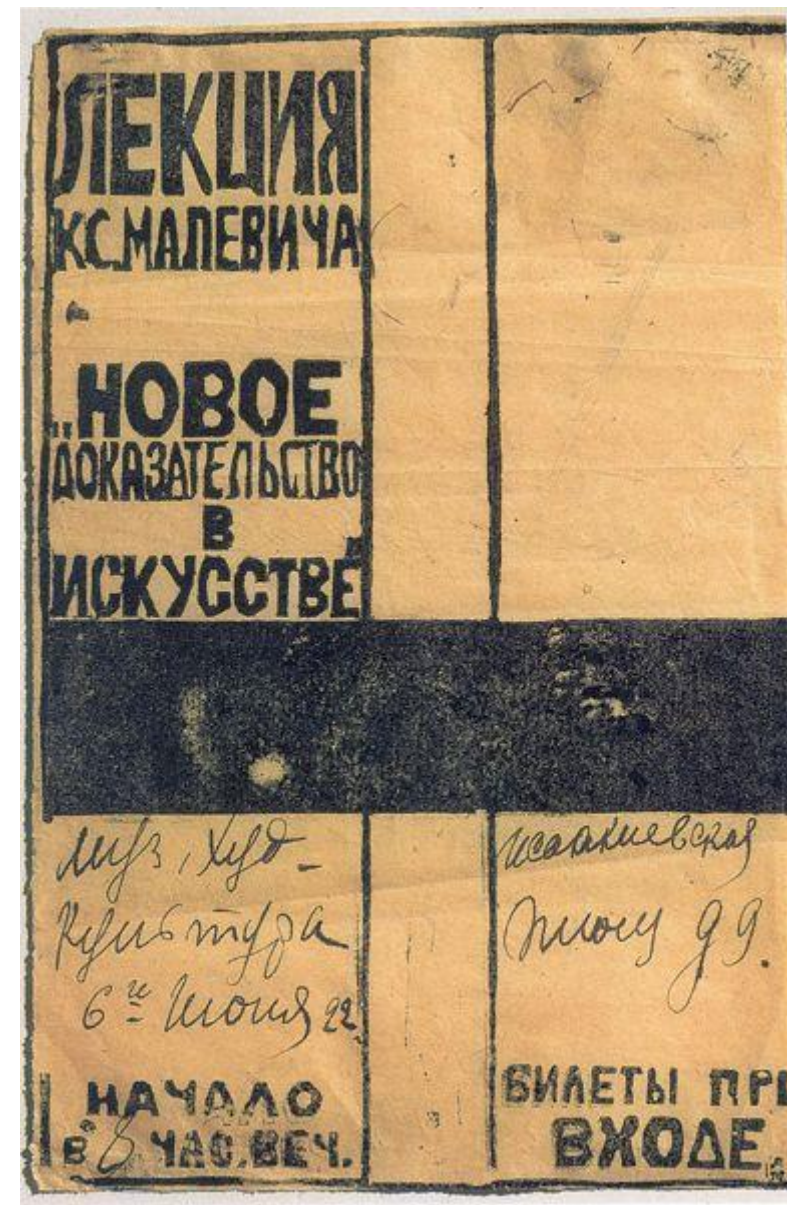
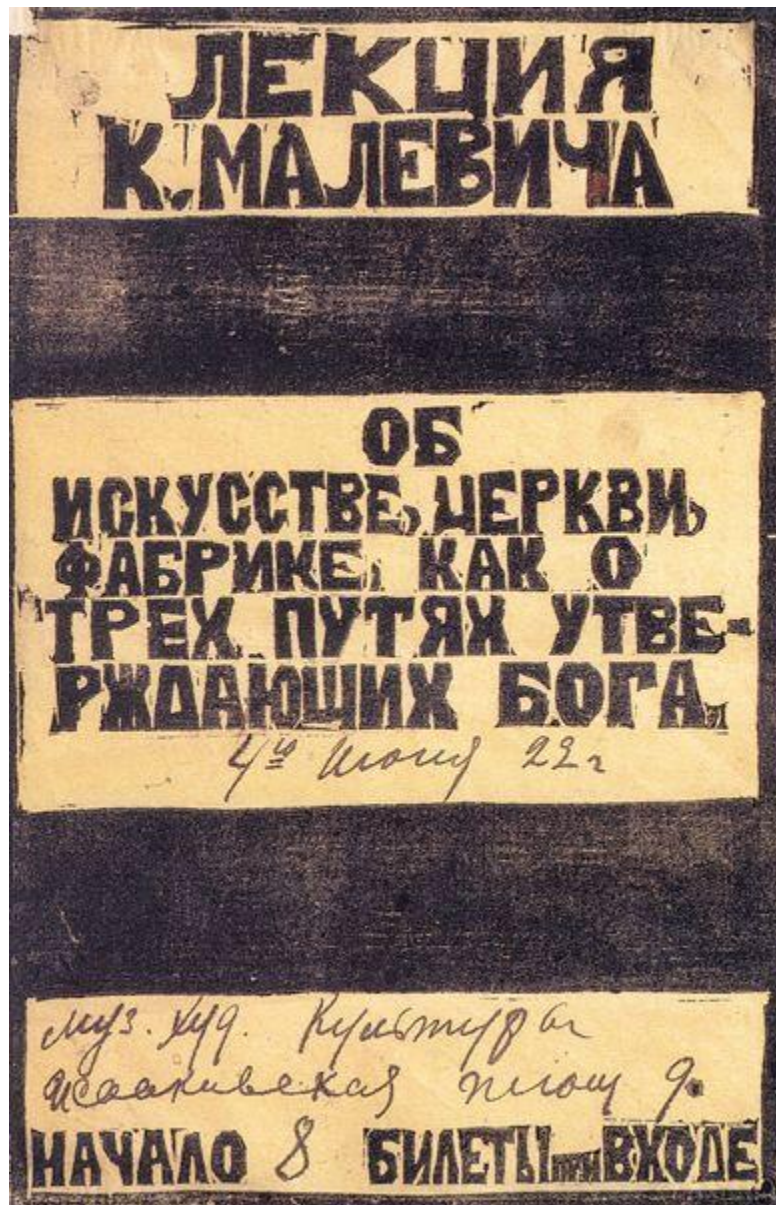
Н. Малевич.

Бог не скинут.

Искусство,
церковь,
фабрика.

Издание УНОВИС.

ВИТЕВСК.
Показательная Типография Проф.-Тех. школы.
1922.

Афіша. 1922 р.

К. Малевич

З 1922 по 1926 рік митець очолював Державний інститут художньої культури в Петрограді

Київський період
1928-1930 рр.

Ректор КХІ
Іван Врона,
1920-ті

Фасад КХІ,
1930

Віктор Пальмов
(1888-1929)

Павло
Голуб'ятников
(1892-1942)

Володимир Татлін
(1885-1953)

Михайло Бойчук
(1882-1937)

Урожай.
Початок 1910-х

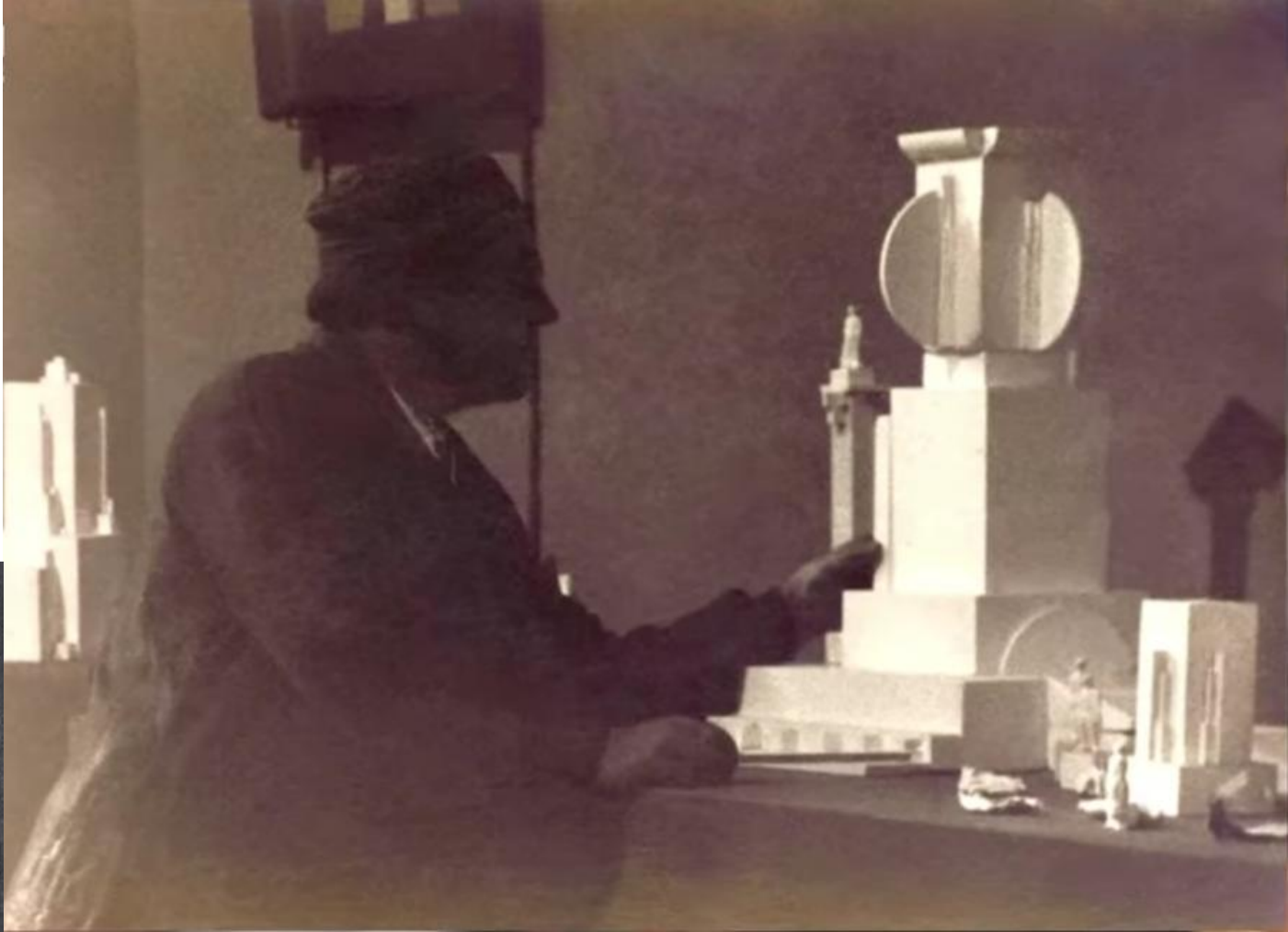
Космос, 1910-ті

Олександр
Богомазов
(1880-1930)

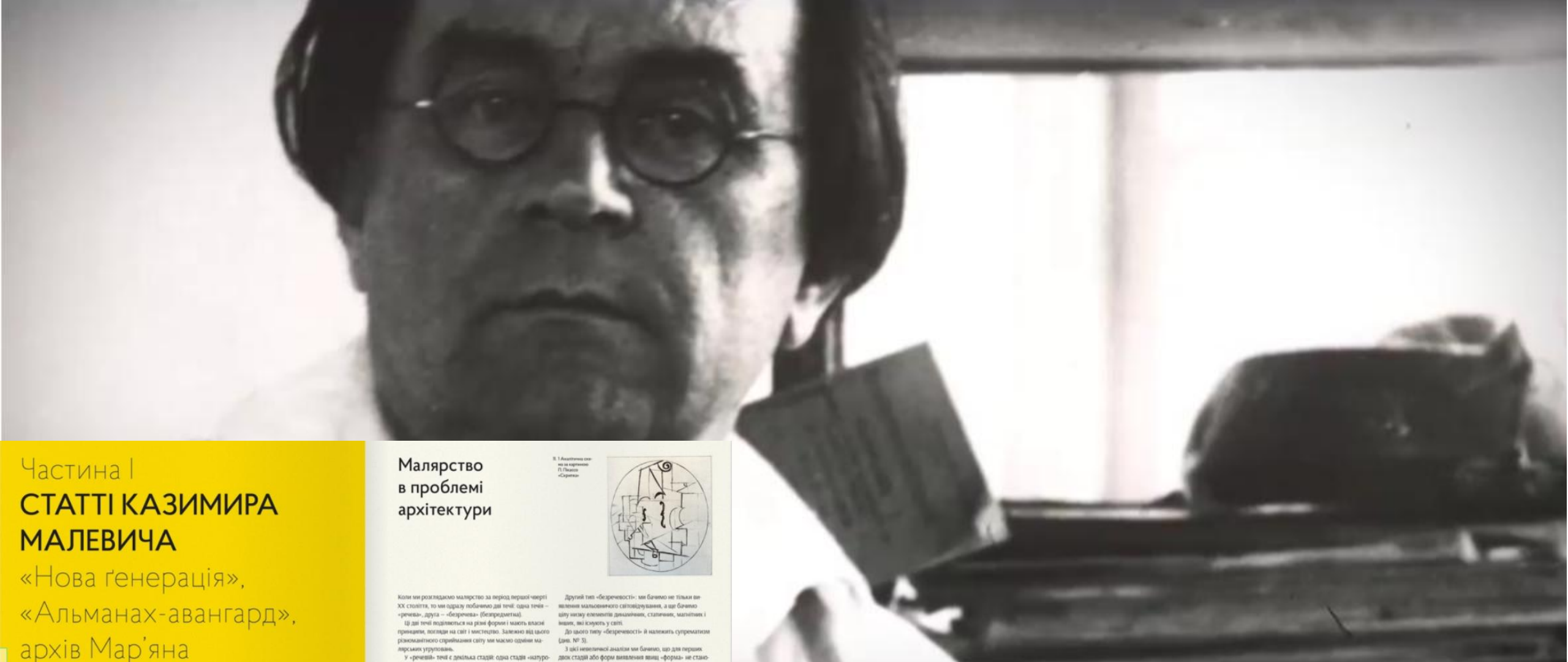

Зі студентами, 1929 р.

Київський період Казимира Малевича
1929-1930 рр.

Частина I
**СТАТТІ КАЗИМИРА
МАЛЕВИЧА**
«Нова генерація»,
«Альманах-авангард»,
архів Мар'яна
Кропивницького

**Малярство
в проблемі
архітектури**

В. Т. Аполітарна сфера на картині П. Павлина «Сирені»

Коли ми розглядаємо малярство за період першої чверті ХХ століття, то ми одразу побачимо дві течії: одна течія – «речива», друга – «безречива» (безпредметна). Ці дві течії поділяються на різні форми і мають власні принципи, погляди на світ і мистецтво. Залежно від цього різноманітного сприймання світу ми маємо однієї малярських утворень.

У першій течії є дві форми: одна стає «натуро-образова», що має на увазі природу як таку, в цій стадії ми бачимо речі по-малярському виображені – «як вони є». У другій стадії бачимо малярські твори, для яких натура або реч є тільки привід для виображення малярських відчуттів, привому на цій стадії всі речі або природа узагальнені малярською одністю тому, що проходить через них.

У стадії третьої ми бачимо, що через мальовані світовідчуття відбувається «мальовнича деформація» виображення: від чого наслідок розкладання речі на окремі елементи малярства, з яких виникає новий порядок, що зветься «чужою формою виображення мальованого світовідчуття» (див. № 1).

На цій стадії саму річ уже не розкладають «як таку», і вона «як така» не є змістом малярського мистецтва, а тільки знає як суму неорганізованих мальованих елементів.

Дві наступні стадії це чотири форми виображення світовідчуття, які називаються «безречивими». В одному типі «безречивості» ми бачимо цілковите звільнення речі і маємо чистого мальованого світовідчуття.

Другий тип «безречивості» ми бачимо не тільки виображення мальованого світовідчуття, а ще бачимо цілу низку елементів динамічних, статичних, мальованих і інших, які живуть у світі.

До цього типу «безречивості» й належить супрематизм (див. № 3).

З цієї незвичайної аналізи ми бачимо, що для перших двох стадій або форми виображення «форми» не становить проблем, не відіграє такої ролі, як для стадії третьої, і особливо для стадії «безречивості».

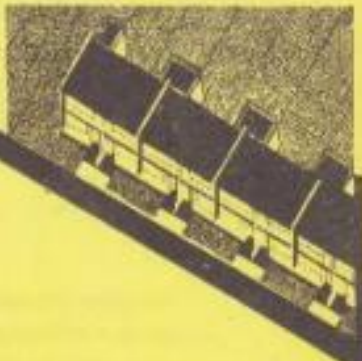
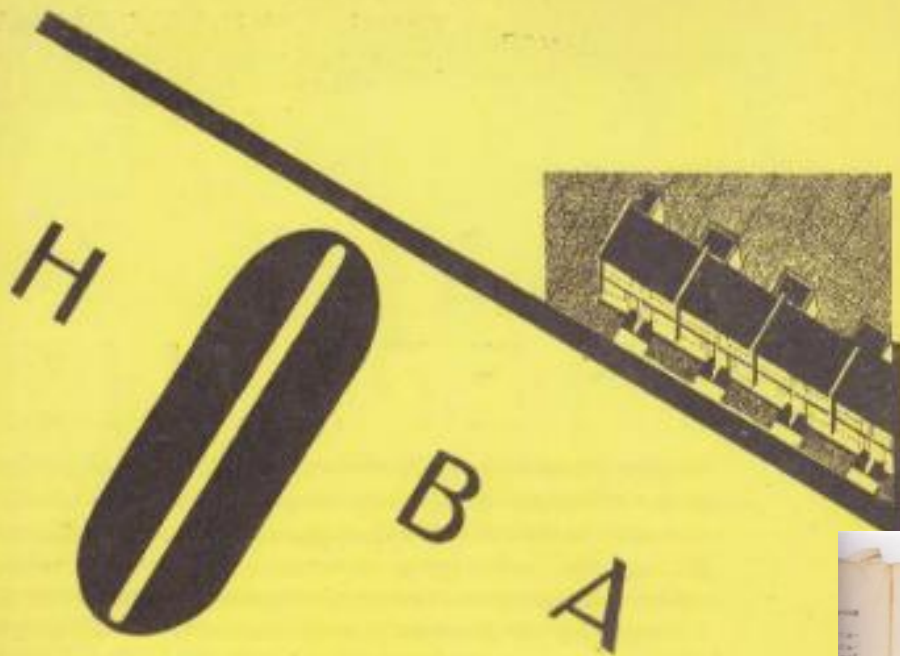
Обидві стадії (30) сперують виключно формами речей, шобто формами, що їх відтворюють на полотні «як такі». У «безречивості» стаєх, навпаки, форма відіграє важливу роль, бо без форми виображення виображення стає неможливим.

У стадії «безречивості» мова йде не про виображеність виобради «як такої», а про виображення певних відчуттів, що живуть у світі виобради.

У «безречивості» стаєх насамперед ставиться питання про вироблення «елементу, що формує» (див. № 2), з яких можна було б вижити відчуття.

Отже, проблема форми починається лише в новому «безречивому» мистецтві. Через те «безречиві» мистецтва мусили ліквідувати весь зміст різних цілющій, а також цю речевість побуту, устрій яких виник на верхах малярству підстав, так, наприклад, стіл, будинок, мотор, вибрані, шобби вивести не тому, що людина відчувала світ мальованого і елементи цього відчуття випели у форму стола як виображення мальованого відчуття.

Свобода творчості та визнання

ГЕНЕРАЦІЯ

журнал лівої
формації мистецтва
Рік видання другий
№ 9 Вересень 1929
ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

симетрії українського муркунства та націоналістично настроєних шарів су-
спільства.

Загострення класової боротьби, наступ на капіталістичні елементи сова та
зріст молодих революційних мистецтв сил спричинили до фактичного розвалу
класової фети АРМУ та диференційовані поєми шкільної „бойовицтва“.

Товаришам, що відомать від цієї школи, треба позбутися усіх хвастів „бойчу-
вства“, щоб стати по цей бок барикад, залишивши з того боку реставрація
феодалного мистецтва, які б могли хотіли реставрувати і феодалний лад.

спроба визначення за- лежності між кольором та формою в малярстві

К. малевич

Кубістська левка мистецтва не є випадочно витворен-
ням малярського відчуття. Малярські відчуття в кубістичній
маєно лише в його перших двох стадіях, але у третій і п'ятій виступають від-
чуття не лише матеріального тону й кольору, але відчуття контраста останніх, тобто
коли самі відчуття починають бути елементами контраста.

Це наступний спільно аналізовано, що про форму, як „тему“, мова відпадає. Тут
ниє вже того що можна назвати кольоровим малярством, бо таке визначення
було б не вірно, бо вже на першому плані — відчуття контрасту. В цьому випадку
колір розглядається як елемент контрасту і його відношення з формою розглядається
у відношенні контрасту.

Футуризм — це відчуття динаміки, стосунки елементів, що витворюють відчуття
руху різних функцій і речей, отже не є випадочно витворення руху речей. В такому фу-
туризмі не є малярське відчуття, зима гинуться футуристичні твори кольоровими
матеріалами. Форма речей, моторів, аеропланів, коней, що біжать, людей, що буду-
ють, — це користь фу- мист витворення, а, навпаки, яке розпускається в динамічно
відчуття футуризм не окремі елементи і складаються в порядку ступеня руху, що
його відчуття. Тому немає нічого дивного, що від мотора, який змінює, лишились
тільки один його елемент, — частина колеса, частини обличчя моториста, а все
остатнє зникло зороси.

Копір і форма для футуриста є різні емергітні елементи.

Це і не копір, ні форма, але в іншому разі копір став як таке відчуття у
творець колірною зразку.

З цього видно, що ні копір, ні форма для футуриста не відіграє роль акаде-
мічного витворення, а лише передає динамічність своєї суті, що її відчуває
футурист. При цьому форма витворення такої суті нічого спільного не має з дійсністю,
бо таке відпадає по своїй силі від твору. Футурист уже утвердив нову реаль-
ність спільною і динамічною візантійського мотору. І в цьому разі ми побачимо, що
твор футуристичний не можна розглядати, а можна відчути лише витворений
в іншому руху, динаміку. Ні копір, ні форма тут не відіграють роль для сприйняття
в чисто зоровому порівнянні.

Таке відношення до всіх нових мистецтв буде посути.

До цих пір здавалося, що життя, як і всі різні явища природи та людських речей
і відносини між людьми поміж собою, являлись однакою формою або змістом
для витворення або визначення їх у художньому витворі на полотніще у вигляді
творів і в цьому полягає все завдання мистецтва.

Але з тихи наведених мною прикладах видно, що постійної форми, взагалі, не
існує, не не курс і постійної відношеності форми й кольору.

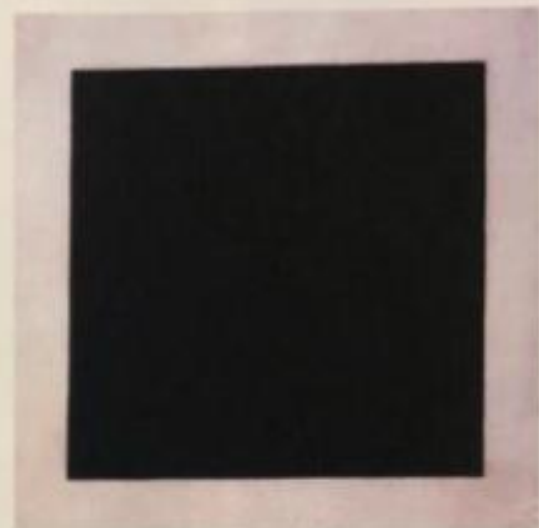
За футуризмом побачимо ще одно мистецтво — супрематизм, що не є результа-
том одного зягось відчуття, а власн собою мистецтво витворення відчуття у своїй системі.
Найбільше місце в безречовому супрематизмі посідає стадія дин-
амічного відчуття. Потім йде супротивний контраст. У безречовому супрема-
тизмі річ уже відсутня, а в самому витворі супрематичних власт немає.

**Твори К. Малевича на персональній виставці
у Київській картинній галереї 1930**

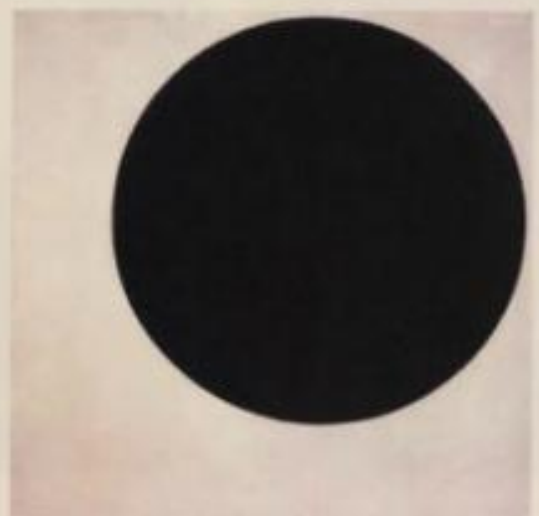
1.

2.

3.

4.

1. Червоний квадрат
2. Чорний квадрат
3. Чорний хрест
4. Чорне коло

К. Малевич

Київський художній інститут
фото 1930 р.

Національна академія
образотворчого мистецтва і
архітектури – НАОМА

Сучасний вигляд

В. Касіян

«З перших днів моєї діяльності в Київському художньому інституті (1927) суперечки між художниками за напрям в мистецтві виливались у гостру ідеологічну боротьбу. Ідеологія все більше проникала у мистецтво. Вона розколювала художників».

Василь Касіян

Дерево. Рим, вілла
Абамелека
Василь Касіян • 1964

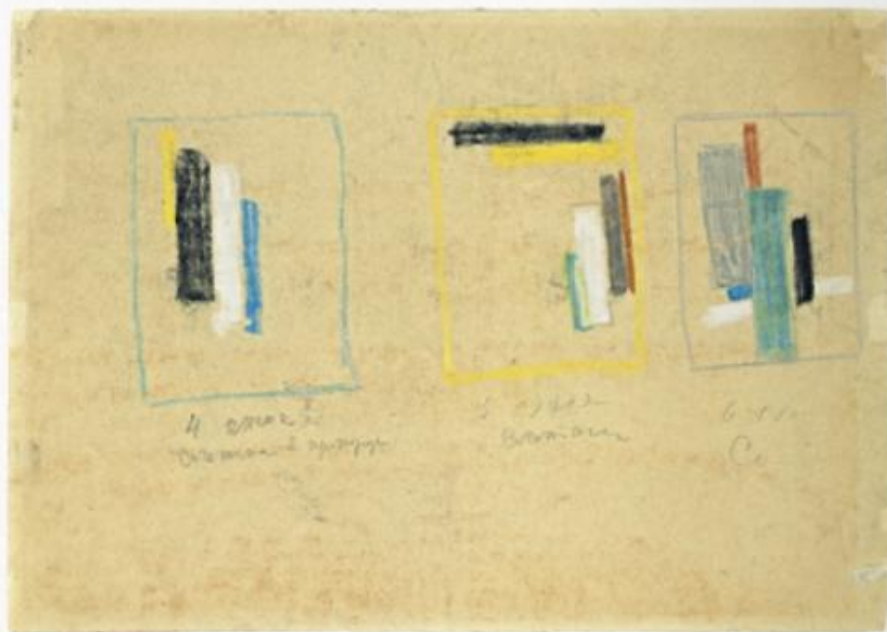
Портрет молодої жінки
Василь Касіян • 1950

Тарас Шевченко
Василь Касіян • 1945

Моя мама
Василь Касіян • 1940

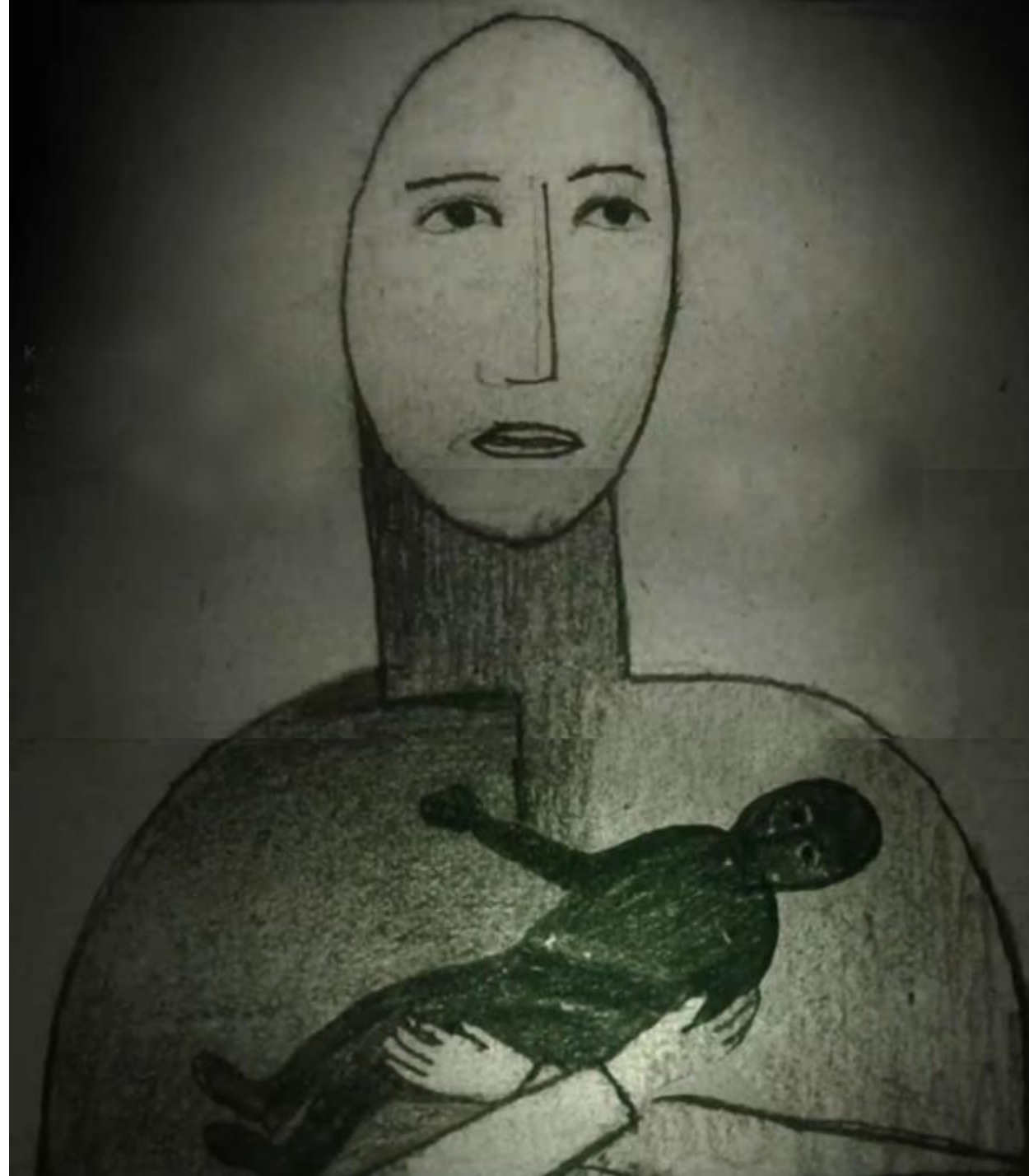
8. К. Малевич. Проект кольорового вирішення настінного розпису конференц-зали Всеукраїнської академії наук, Київ, 1929. З архіву І. Жданко, Національний художній музей України.

9. К. Малевич. Словина з хрестом. Етап настінного розпису конференц-зали Всеукраїнської академії наук, Київ, 1929. З архіву І. Жданко, Національний художній музей України.

Фрагмент ескізу К. Малевича проекту кольорового вирішення настінного розпису конференц-зали Всеукраїнської академії наук, Київ, 1929 (НХМУ)

Без назви.
1931 р.
К. Малевич

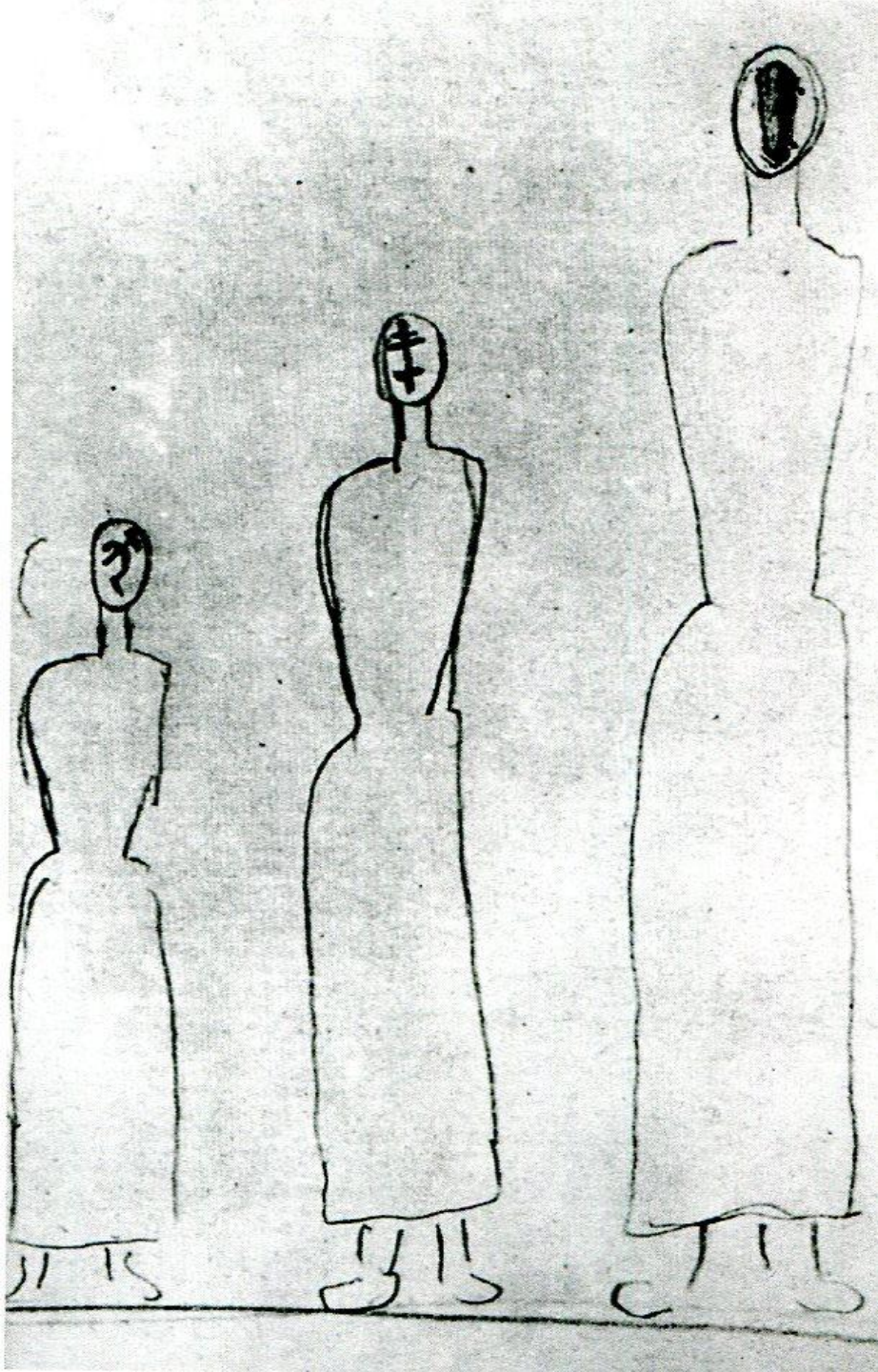
Жертви голоду. Харківщина, 1933 р.

Селянка із чорним
обличчям.

Початок 1930-х рр.

К. Малевич

**Казимир Малевич: Де
серп і молот, там
смерть і голод**

Три постаті.
1932-1933 рр.

К. Малевич

Лісоруб. 1912 р.

Збирання жита. 1912 р.

Жнивварка. 1912 р.

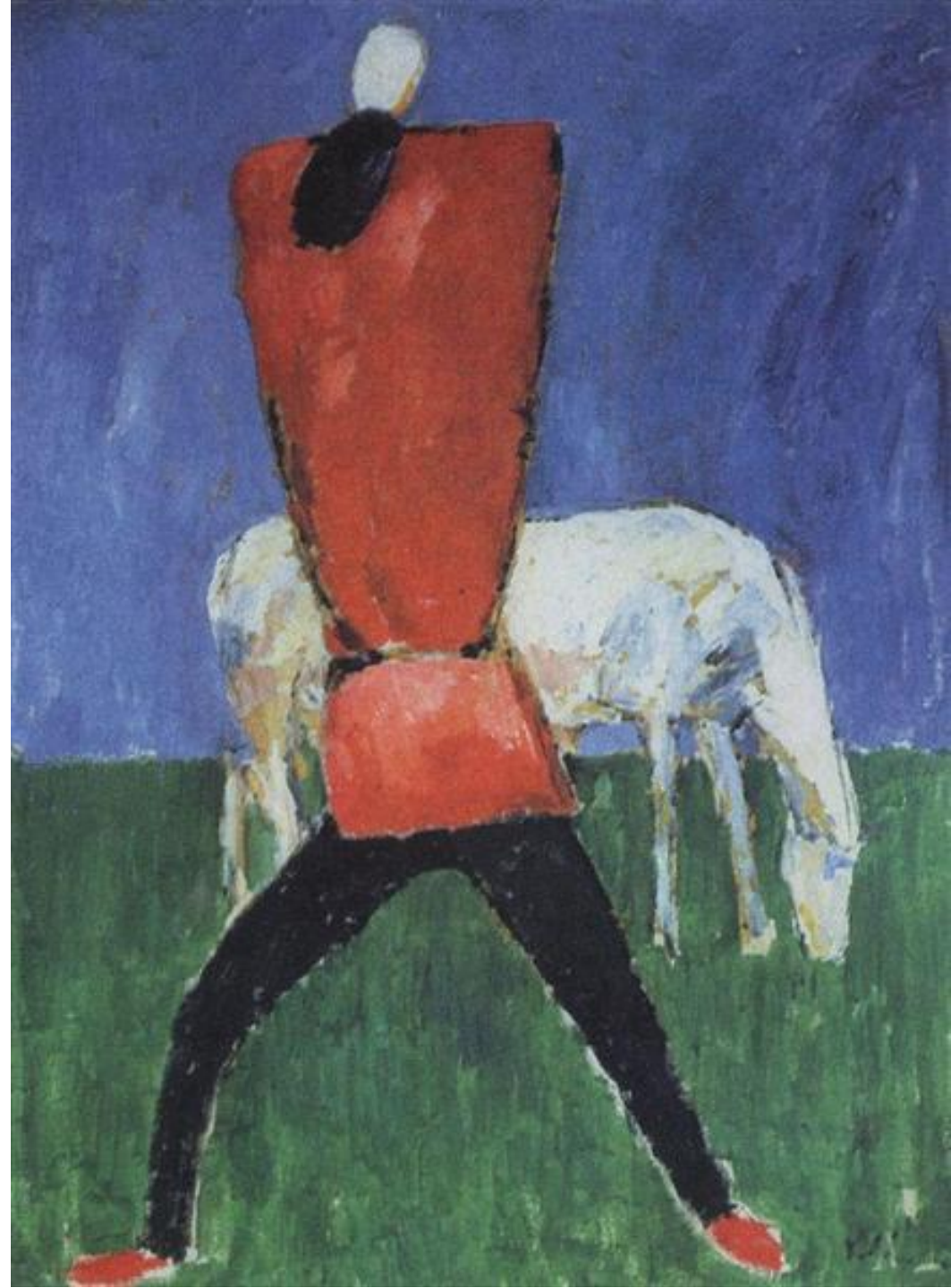
Косар. 1912 р.

Три жіночі фігури.
Кінець 1920-х рр.

К. Малевич

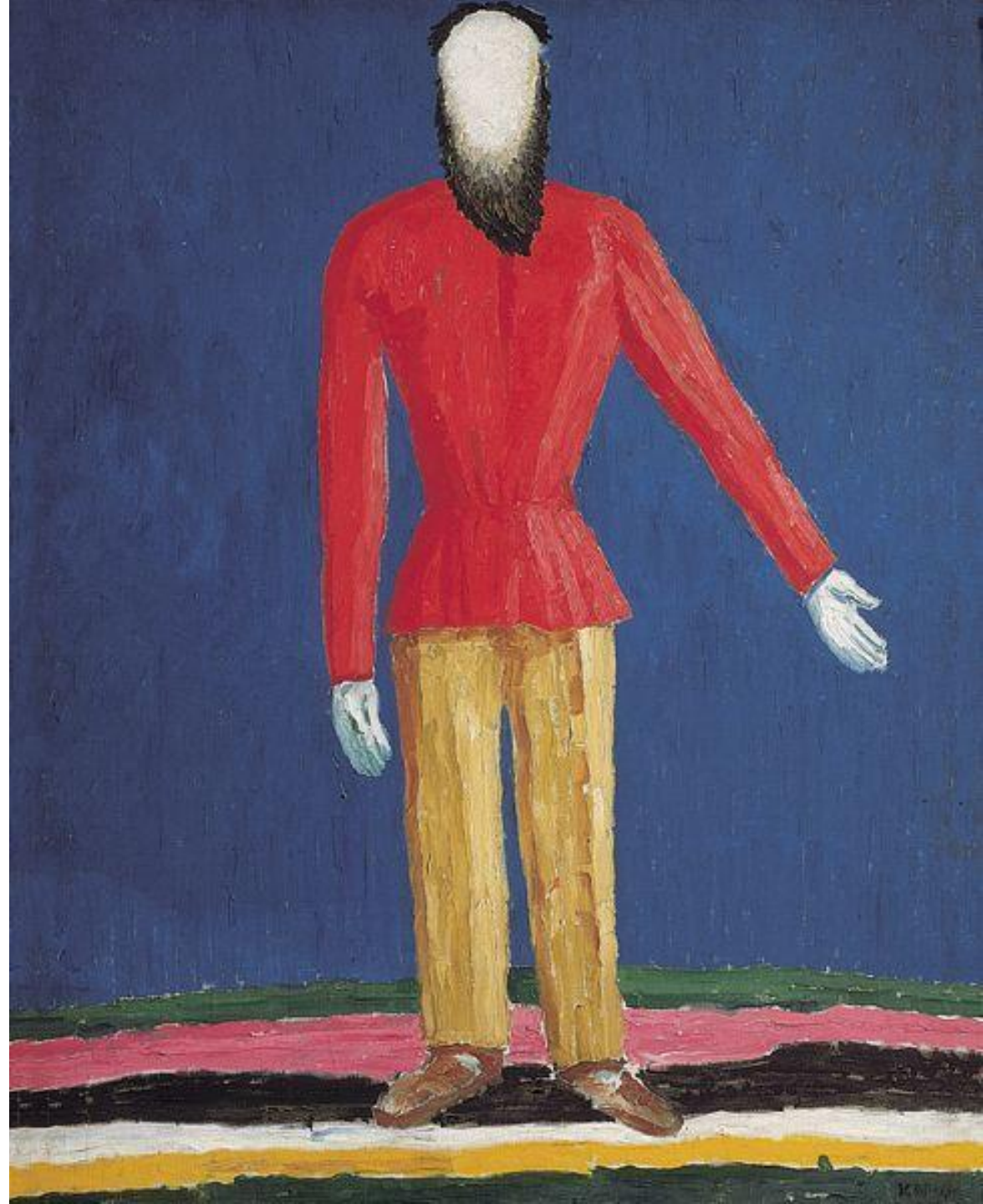
Мужчина і кінь.
Початок 1930-х рр.
К. Малевич

Селяни.
Кінець 1920-х рр.
К. Малевич

Селянин.
Початок 1930-х рр.
К. Малевич

*Серед поля хрест високий з Господом розп'ятим,
Всенький пулями пробитий, кров'ю обіллятий...
Із циклу Калинівських пісень*

Чоловік що біжить.
Початок 1930-х рр.

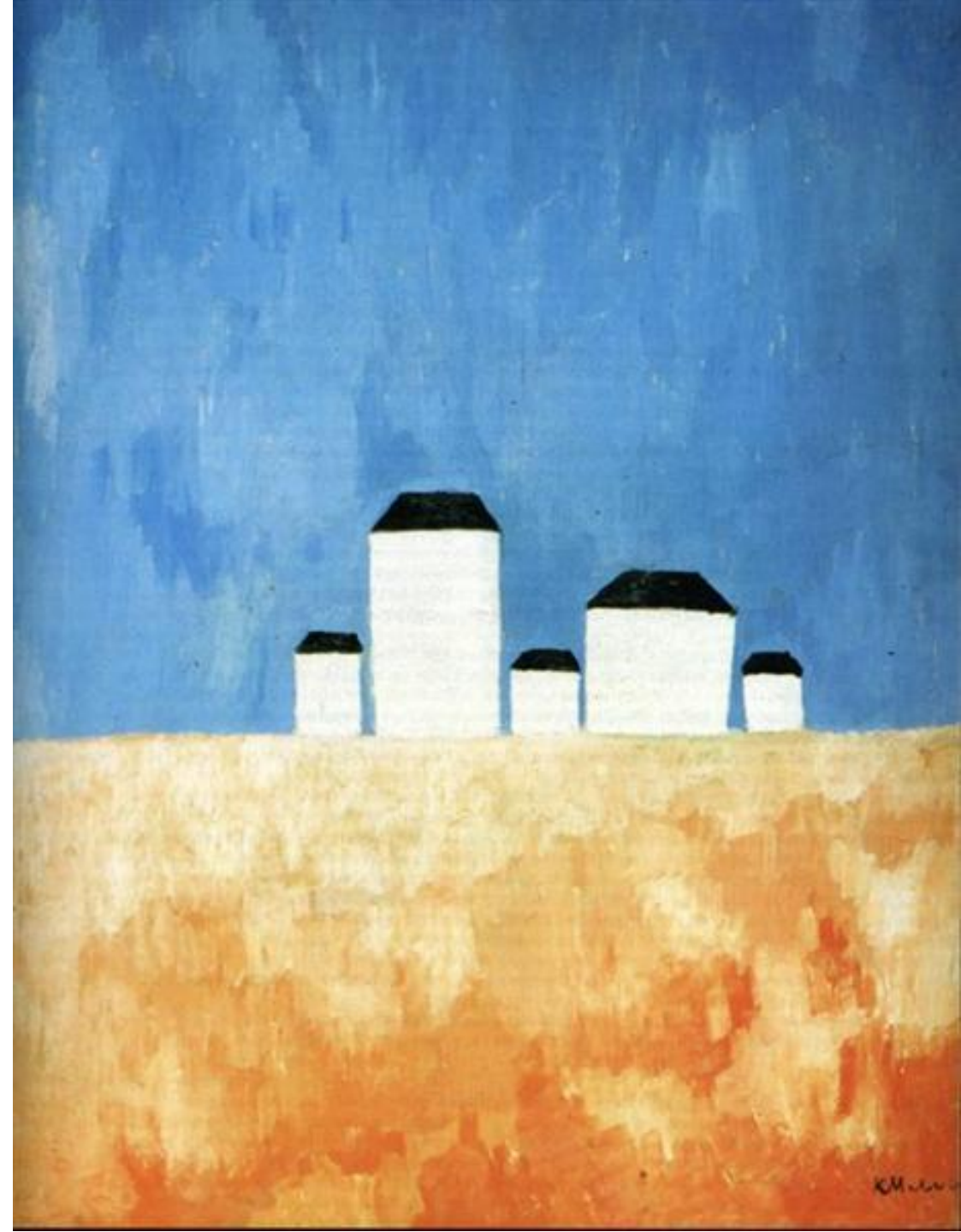
К. Малевич

Торс у жовтій сорочці.
1928-1932 рр.

К. Малевич

Пейзаж із п'ятьма
будинками.
Кінець 1930-х рр.
К. Малевич

Колективізація в Україні
(кінець 1920-х – початок 1930-х рр.)

Зі студентами, 1930 р.

Самого Малевича двічі заарештовували за звинуваченням в «антирадянській пропаганді» та «шпигунстві», катували, внаслідок чого здоров'я було суттєво підірване.

Малевич в листах до родини пише:
«Моє перебування в «санаторії»
вплинуло на самопочуття»

«Хрести» (рос. Кресты) – слідчий ізолятор в російському місті Санкт-Петербург, один із найвідоміших та найбільших в Росії.
Офіційна назва – Федеральна казенна установа «Слідчий ізолятор №1» (Установа ІЗ 47/1) ФСВПР Росії по місту Санкт-Петербургу та Ленінградській області.

Розташований за адресою: Арсенальна набережна, 7.

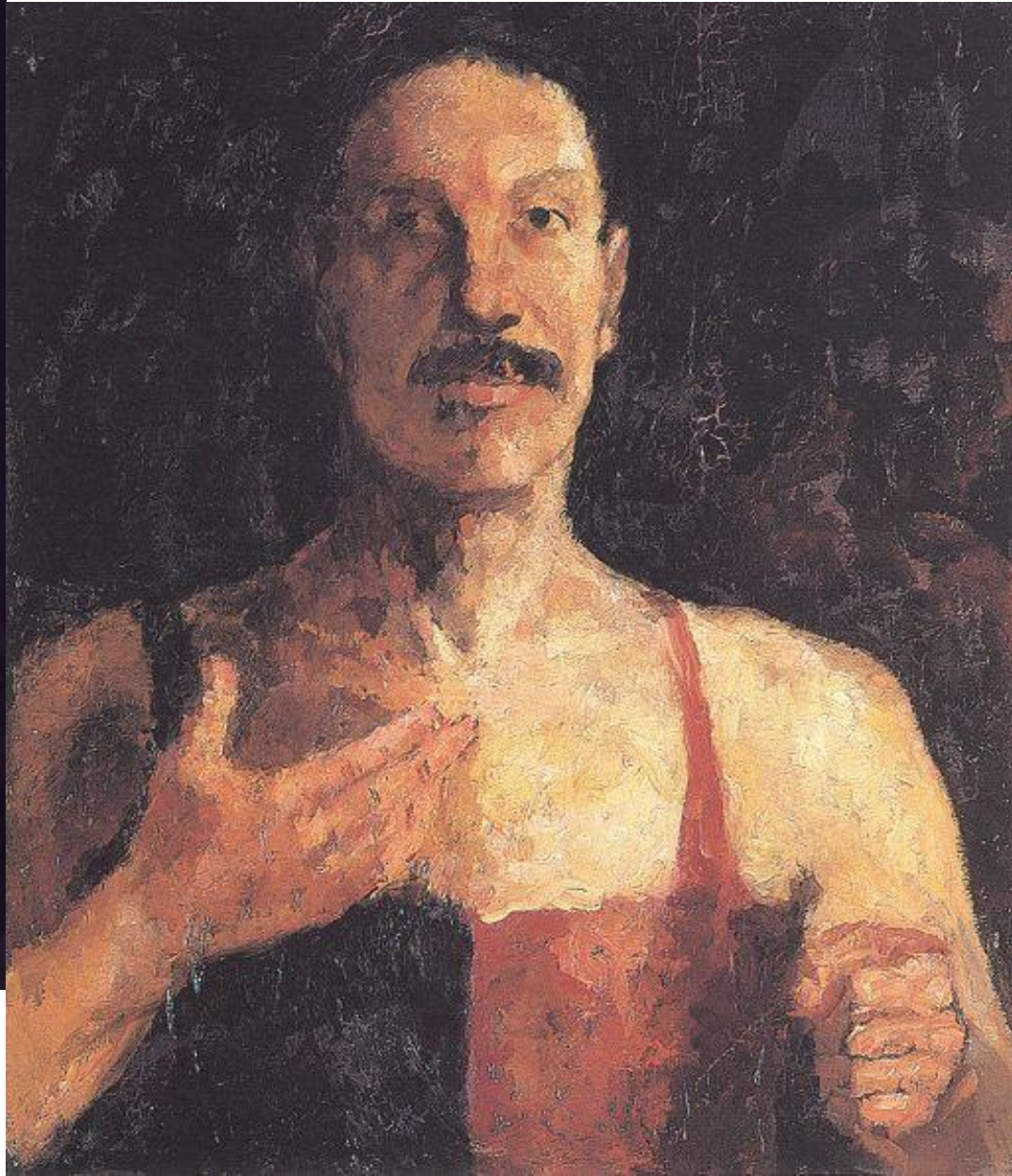

Автопортрет
1933 р.

К. Малевич

Портрети
1933-1934 рр.

К. Малевич

Робітниця
1933 р.

К. Малевич

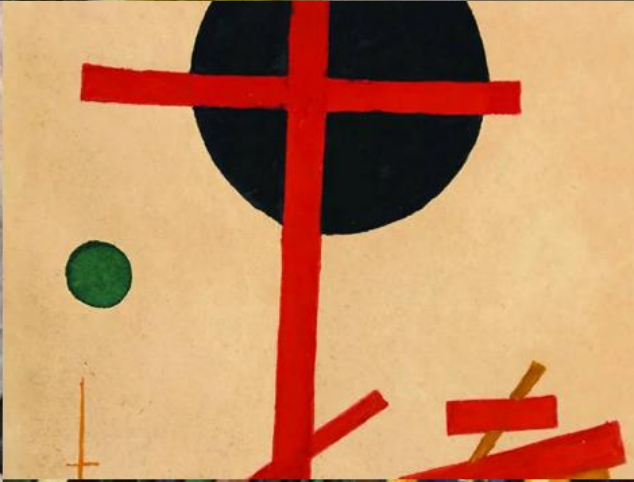
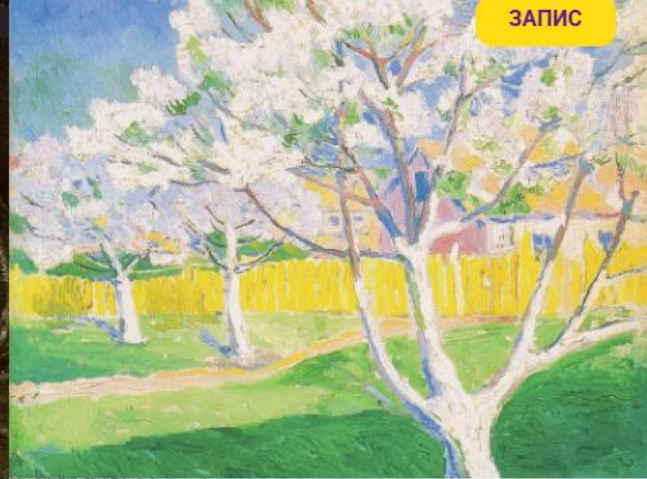
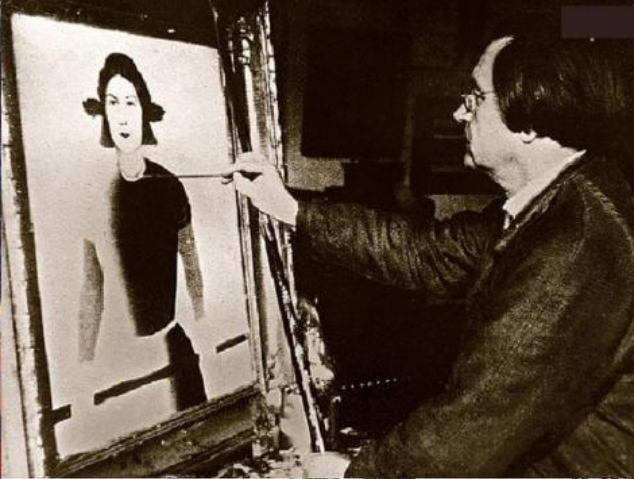
«Одигітрія» – ікона, де зображена Богородиця з Ісусом-дитям.

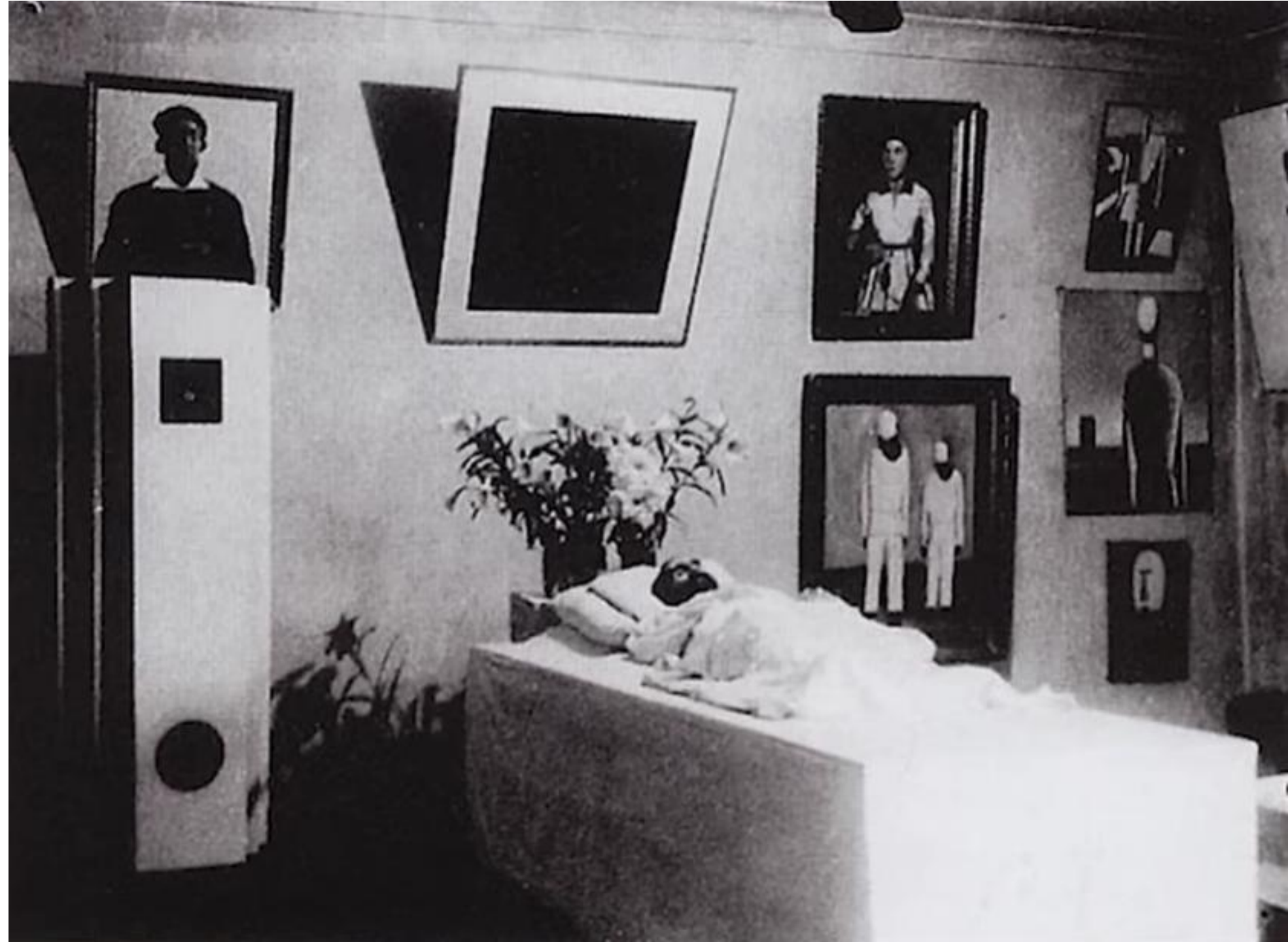

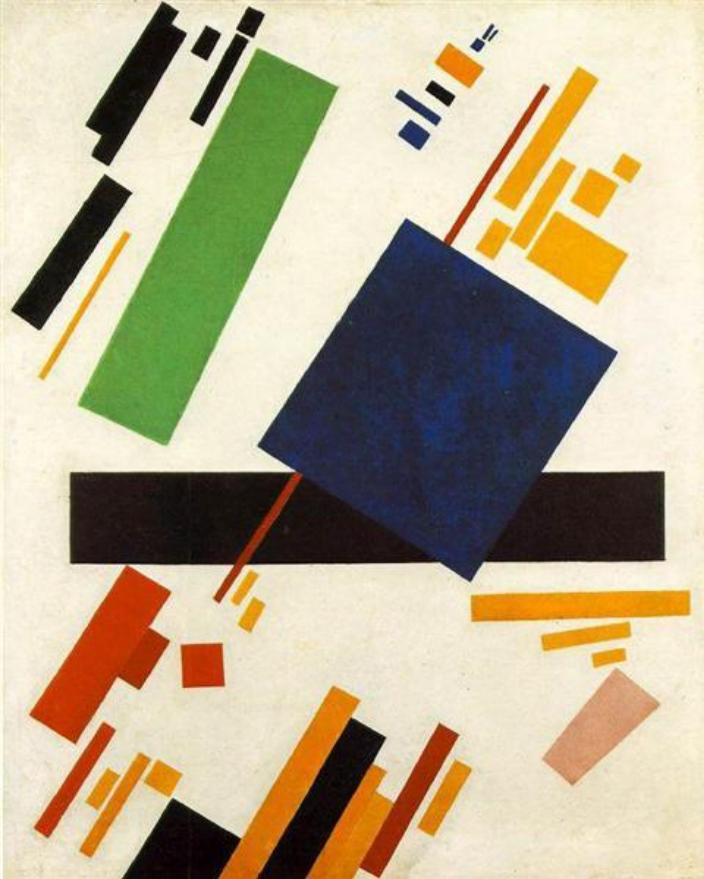

Діє та я були українці

КАЗИМИР МАЛЕВИЧ. АВТОБІОГРАФІЯ

Супрематична
картина.
1916 р.

К. Малевич

Property from an Important Collection

Kazimir Malevich (1878-1935)

Suprematist Composition

Price realised

USD 85,812,500

Estimate on request

Closed: 15 May 2018

